

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ATITIKTIES AUDITO
STATYBOS LEIDIMŲ IŠDAVIMAS ATASKAITA**

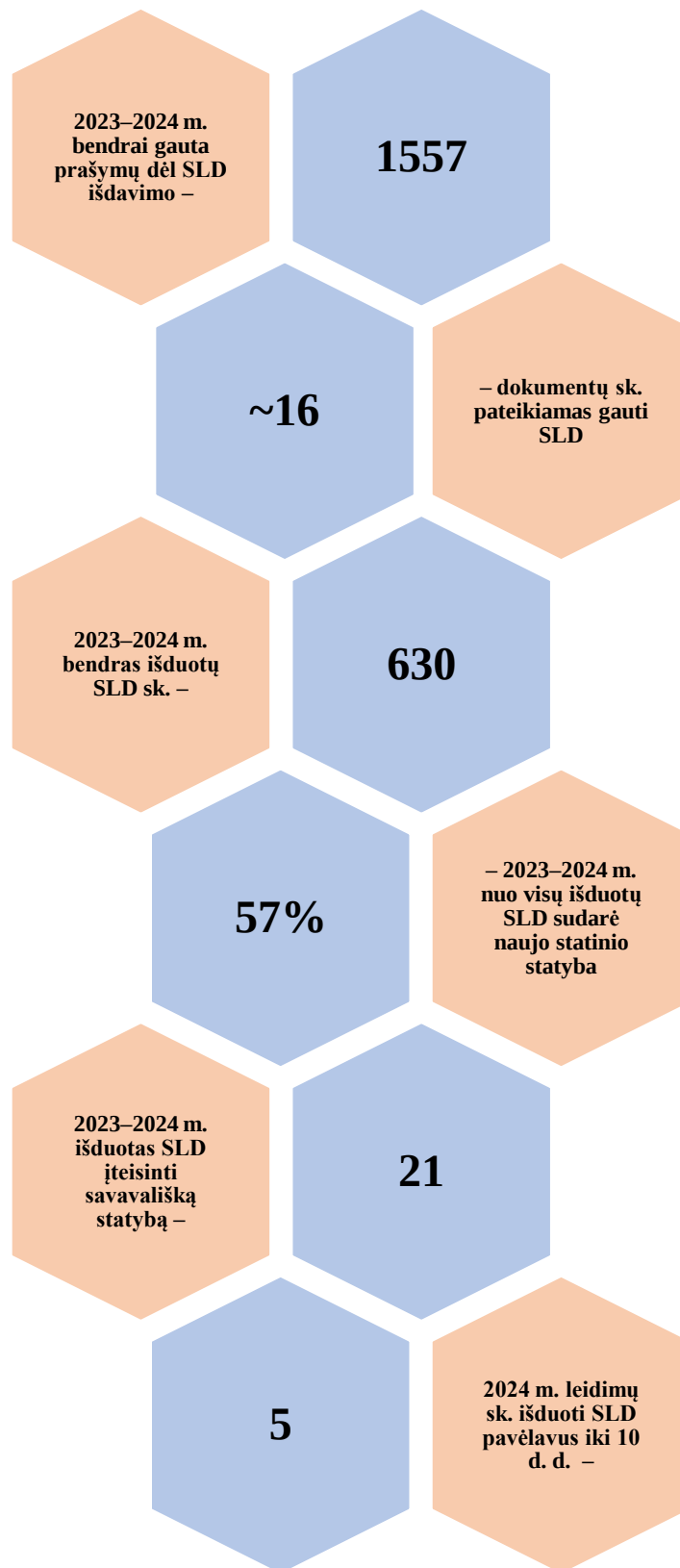
2025 m. birželio 26 d. Nr. KV-7
Šiauliai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šiaulių miesto savivaldybės interneto puslapyje adresu www.siauliai.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA.....	4
IŽANGA.....	9
AUDITO REZULTATAI	12
1. Statybos leidimų išdavimo procesas	12
1.1. Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius tikrina pateiktus dokumentus, tačiau vidaus kontrolė tobulintina.....	12
Skyriuje nėra reglamentuotos SLD išdavimo tvarkos	12
Skyrius nurodė, kad vykdo Savivaldybei svarbių statinių išduotų SLD peržiūros vidaus kontrolę, tačiau pagrindžiančių duomenų nepateikė.....	14
Išduotų SLD ir su tuo susiję dokumentai saugomi Informacinėje sistemoje „Infostatyba“	14
Skyriaus darbuotojai tikrina informacinėje sistemoje pateiktus prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo.....	15
2024 metų pabaigoje buvo sudaryta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija. Komisijos nuostatai nėra patvirtinti.....	18
1.2. Statytojams išduodamų statybą leidžiančių dokumentų procesas, norint įteisinti savavališką statybą, turi trūkumų.....	19
1.3. Visuomenės informavimas, apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, iš esmės atitinka reikalavimus.....	25
1.4. Ne visais atvejais išduoto statybos leidimo rūšis atitiko projektinius sprendinius	27
1.5. Sumokėtos tinkamo dydžio įmokos už statybą leidžiantį dokumentą	28
2. Ne visais atvejais 2023–2024 metais buvo laikomasi statybos leidimų procedūrų terminų.....	29
3. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams viešinama netiksli informacija apie statybos leidimų išdavimą	32
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	36
PRIEDAI	37
1. Priedas. Santrumpos ir sąvokos.....	37
2. Priedas. Audito apimtis ir metodai.....	38
3. Priedas. Teisės aktai, reglamentuojantys Statybos leidimų išdavimą.....	44
4. Priedas. Statybos leidimų išdavimo procesas Šiaulių miesto savivaldybėje.....	47
5. Priedas. 2023–2024 metų Statybos leidimų išdavimo procedūrų terminų neatitikimai	48

PAGRINDINIAI FAKTAI

SANTRAUKA

Audito svarba

Statyba – veikla, kurios tikslas – pastatyti (sumontuoti, nutiesti) naują, rekonstruoti, suremontuoti ar nugriauti esamą statinį¹. Vystantis pasaulio ekonomikai, didėjant gyventojų skaičiui, plečiantis miestams bei augant naujos, modernios infrastruktūros bei šiuolaikinių pastatų poreikiui, statybos darbai neišvengiamai įgauna vis didesnę reikšmę šiuolaikinėje visuomenėje.

Norint teisėtai vykdyti statybos darbus dažnu atveju yra būtina gauti statybos leidimą, kuris suteikia teisę statytojui įgyvendinti statinio projektą².

Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras nustato Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas³, kurio nuostatas detalizuoja Statybos techninis reglamentas „Statyba leidžiantys dokumentai“⁴ ir kiti teisės aktai⁵.

Šiaulių miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė) 2023 metais išdavė 291 (4 negaliojantys⁶), o 2024 metais išdavė 339 (6 negaliojantys⁷) statybą leidžiančius dokumentus. 1 lentelėje pateikiama 2023 metų ir 2024 metų Šiaulių miesto savivaldybės išduoti statybos leidimai pagal statybos leidimų rūšis.

1 lentelė Savivaldybės administracijos 2023–2024 metais išduoti statybos leidimai

Statybos leidimų rūšis	Metai		Iš viso
	2023 metai	2024 metai	
Leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius)	152	199	351
Leidimas atlikti statinio (-ių) paprastąjį remontą	70	76	146
Leidimas atlikti statinio (-ių) kapitalinį remontą	8	9	17
Leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą (-us)	5	0	5
Leidimas rekonstruoti statinį (-ius)	45	47	92
Leidimas nugriauti statinį (-ius)	1	0	1
Leidimas pakeisti statinio (-ių) / patalpos (-ų) paskirtį	6	2	8
Išduoti statybos leidimai yra negaliojantys	4*	6**	10
Iš viso:	291	339	630

* 3 statybos leidimai statyti naują (-us) statinį (-ius) ir 1 statybos leidimas rekonstruoti statinį (-ius);

** 5 statybos leidimai statyti naują (-us) statinį (-ius) ir 1 statybos leidimas rekonstruoti statinį (-ius).

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

Statybos leidimų išdavimo teisėtumas yra svarbus veiksnys, nes visuomenė tikisi, kad nebus daroma žala aplinkai ir darniai teritorijų plėtrai, vykdomi statybos darbai ir statomi nauji statiniai atitiks statinio projektą (projektinius pasiūlymus) bei statinsys bus statomas ir naudojamas vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Siekdami įvertinti, ar statybą leidžiantys dokumentai (toliau – SLD) išduodami laikantis teisės aktų reikalavimų atlikome Statybos leidimų išdavimo atitikties teisės aktams ir (ar) kitiems reikalavimams auditą Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje.

¹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 85 d.

² Ten pat, 1, 2 str. 87 d.

³ Ten pat, 1, 27 str. 1–34 d.

⁴ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Žr. audito ataskaitos 3 priedą.

⁶ Pakeitus esminius projekto sprendinius buvo išduoti nauji SLD.

⁷ Pakeitus esminius projekto sprendinius buvo išduoti nauji SLD.

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. gruodžio 19 d. pavedimu Nr. PA-7 Savivaldybės kontrolės ir audito tarybos vyresn. patarėjai Dovydas Slabys ir Loreta Gulbinienė, atliko Statybos leidimų išdavimo atitikties auditą. Jo metu buvo parengtas atitikties audito planas, parinkti vertinimo kriterijai, atliktos atitikties audito plane numatytos audito procedūros, dokumentuoti audito procedūrų rezultatai ir parengta ši atitikties audito ataskaita.

Audito tikslas – įvertinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo 2024 metais atitiktį teisės aktų ir (ar) kitiems reikalavimams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius užtikrina statybos leidimų išdavimo teisėtumo vidaus kontrolę, identifikuoja atvejus, kai bandoma įteisinti savavališką statybą;
- ar išduodant statybą leidžiančius dokumentus yra laikomasi teisės aktuose nustatytų terminų;
- ar Savivaldybė viešina gyventojams informaciją apie statybą leidžiančių dokumentų išdavimą.

Audito subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Audito apribojimai – audito metu nevertinome: 1) Statinių naudojimo kontrolės ir priežiūros pagal Savivaldybės išduotą statybos leidimą; 2) Savivaldybės infrastruktūros panaudojimo ir Savivaldybės tarybos sprendimu nustatytų įmokų dydžių bei šiuo pagrindu surinktų įmokų.

Vertintas laikotarpis – 2024 metai, kai kuriais atvejais vertinti 2023 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus ir kitų teisės aktų nuostatas. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Skyriuje nėra reglamentuotos SLD išdavimo tvarkos

Savivaldybė neturi patvirtinusi SLD išdavimo tvarkos aprašo, kuriame būtų aiškiai nustatyti sprendimų priėmimo principai, kriterijai, procedūros, įvardinti SLD išdavimo procese sprendimus priimančys subjektai, apibrėžti jų įgaliojimai bei kompetencija ir pan.

Audito metu iš Skyriaus negavome duomenų, patvirtinančių apie rengiamus metinių (pusmečio) veiklos (darbo) planus, kuriuose būtų numatytos SLD išdavimo kontrolės procedūros.

Skyrius nurodė, kad vykdo išduotų SLD peržiūros vidaus kontrolę, tačiau pagrindžiančių duomenų nepateikė.

Atsakingas Skyrius nurodė, kad išduotų SLD vidaus kontrolės procedūros yra vykdomos nuolatos žodine – nerašyta forma „Savivaldybei svarbių statinių“. Bendradarbiaujama su visais Savivaldybės administracijos skyriais, kurie turi prieigą prie IS „Infostatyba“ pasirinktiems svarbiems savivaldybei objektams peržiūrėti, t. y. bendradarbiaujama su Statybos ir renovacijos, Miesto ūkio ir aplinkos, Turto valdymo, Žemės valdymo bei Architektūros skyriais. Reguliariai vykdomi SLD išdavimų procesų aptarimai. Tačiau audito metu nebuvo gauta informacijos dėl kokių „Savivaldybei svarbių statinių“ ir kokių dažnumu yra atliekamos vidaus kontrolės procedūros.

Išduotų SLD ir su tuo susiję dokumentai saugomi Informacinėje sistemoje „Infostatyba“

Visa su SLD išdavimu susijusi informacija pateikiama IS „Infostatyba“. Papildomai išduotų SLD ir su tuo susijusios bylos Savivaldybės administracijoje, vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintais 2023–2024 metų dokumentacijos planais, nėra formuojamos.

Skyriaus darbuotojai tikrina informacinėje sistemoje pateiktus prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo

Audito metu nebuvo gauta duomenų ar fiksuota atvejų, kai nebuvo tikrinami prie prašymų išduoti SLD pateikti dokumentai.

2024 metų pabaigoje buvo sudaryta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija. Komisijos nuostatai nėra patvirtinti

2023 metais Komisija nei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, nei Savivaldybės mero potvarkiu nebuvo sudaryta, nors tai aiškiai įpareigojo padaryti Statybos įstatymo ir Aplinkos ministro įsakymu patvirtinto aprašo nuostatos.

Audito metu negavome duomenų apie Savivaldybės mero potvarkiu patvirtintus Komisijos nuostatus, kurie privalo būti patvirtinti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.

Statytojams išduodamų statybą leidžiančių dokumentų procesas, norint įteisinti savavališką statybą, turi trūkumų

Pagal teisės aktų nuostatas, tikrinimas dėl savavališkos statybos atliekamas prašymo priėmimo metu. Tačiau peržiūrėjus 50 iš 291 atrinktų 2023 metų pavyzdžių ir 20 iš 339 atrinktų 2024 metų pavyzdžių, nustatyta, kad IS „Infostatyba“ Tikrinimo, ar statiniai yra savavališki/ar surašytas privalomasis nurodymas, išrašas (toliau – Išrašas) buvo formuotas tą pačią dieną, prieš suformuojant SLD. Vienu iš 30 peržiūrėtų 2024 metais atvejų nebuvo formuotas, o 9 iš 30 peržiūrėtų 2024 metais atvejų Išrašas buvo formuotas 1–3 darbo dienos prieš informacinėje sistemoje „Infostatyba“ suformuojant SLD.

Statybos įstatymo 1 priede nustatyta, kad įmoką už savavališkos statybos įteisinimą (SSI) moka statytojai (užsakovai), statinių (jų dalių) savininkai, o apskaičiuoja statybą leidžiantį dokumentą išduodanti institucija pagal asmens, kuris siekia įteisinti savavališką statybą, pateiktą statinio ar statinio projekto ekspertizės aktą. Įstatyme taip pat numatyta, kad su prašymu išduoti SLD pateikiami dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį. Pastebėta, kad nei vienu atveju prie prašymo gauti SLD nebuvo pridėti dokumentai pagrindžiantys SSI įmokos apskaičiavimo dydį, kurį apskaičiavo SLD išduodanti institucija – savivaldybės administracija.

Nustatyti 3 atvejai, kuomet sumažinta (50 proc.) įmoka už savavališkos statybos įteisinimą buvo sumokėta gerokai anksčiau nei teiktas pirminis prašymas išduoti SLD.

2023-2024 metais buvo išduoti 21 SLD dėl savavališkos statybos įteisinimo. Nustatyta, kad audituojamu laikotarpiu savivaldybė tik 1 kartą kreipėsi į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją dėl asmenų, kurie siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą ir prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodė, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, tačiau vėliau nei per 3 d. d. kaip nustatyta įstatyme.

Pastebėti keli atvejai, kuomet statybos leidimo išdavimo procedūros metu savivaldybės atsakingi darbuotojai galimai nepatikrino, ar nėra požymių, kad asmuo siekia įteisinti jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nenurodyta prašyme.

Visuomenės informavimas, apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, iš esmės atitinka reikalavimus

Savivaldybės internetinėje svetainėje ir IS „Infostatyba“ skelbiama informacija apie visuomenei svarbių statinių projektavimą ir parengtus projektinius pasiūlymus ne visais atvejais buvo tiksli.

Audito metu nustatėme, kad:

- vieno objekto pateikta projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaita buvo be priedų (be vizualizacijos), projekto pavadinime nebuvo nurodytas adresas, be to SLD pavadinimas

(leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius)) nesutampa su projekto pavadinimu (statinių rekonstravimo projektas);

- vienu atveju fiksuojame objektą, kurio projekto pavadinimas nesutapo su išduotu SLD.

Ne visais atvejais išduoto statybos leidimo rūšis atitiko projektinius sprendinius

Audito metu buvo nustatyti 4 atvejai (2024 metais), kai SLD nurodytas statybos rūšies pavadinimas nesutapo su statinio projekto ar projektinių pasiūlymų, pavadinime įrašytu statybos rūšies pavadinimu, arba pagal projektą numatomais atlikti darbai.

Sumokėtos tinkamo dydžio įmokos už statybą leidžiantį dokumentą

Audito metu nustatyta, kad įmokos už SLD išdavimą sumokėjimą patvirtinantys dokumentai yra pridedami prie prašymo. Nenustatyta atvejų, kai įmokų už SLD išdavimą dydžiai neatitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime nustatytų SLD išdavimo įmokų dydžių.

Ne visais atvejais 2023–2024 metais buvo laikomasi statybos leidimų procedūrų terminų

Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos 2023–2024 metais išduotus statybos leidimus pastebėta, kad dažnu atveju (2023 metais – 23 iš 50 peržiūrėtų statybos leidimų) statinio projekto derinimo terminas, o kartu ir SLD išdavimo ir užregistravimo terminas IS „Infostatyba“ buvo sugeneruotas 2 d. d. ilgesnis, nei tai numato teisės aktai⁸. Taip pat 2023 metais 1 atveju Savivaldybės administracijos darbuotojai pateikė statinio projekto derinimo išvadą pasibaigus nustatytam statinio projekto derinimo terminui, 7 iš 50 atvejų (2023 metais) ir 2 iš 30 atvejų (2024 metais) išduotą statybą leidžiančių dokumentų buvo išduoti nesilaikant teisės aktuose numatyto 3 d. d. termino.

Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams viešinama netiksli informacija apie statybos leidimų išdavimą

Savivaldybės internetinėje svetainėje viešai skelbiama informacija apie statybos leidimų išdavimą⁹ galėtų, o kai kuriais atvejais turėtų būti papildyta, nes ne visada skelbiama aktuali informacija apie pateikiamus dokumentus, viešinami ne visi išduodamų statybos leidimų įkainiai ir kt.

Rekomendacijos

Šiaulių miesto savivaldybės administracijai:

1. Siekiant užtikrinti statybos leidimų išdavimo atitikimą teisės aktų nuostatoms, nustatyti vidaus kontrolės priemones ir procedūras dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, numatant funkcijų ir atsakomybių paskirstymą; kriterijus, požymius ar papildomus patikrinimo veiksmus, kuriais remiantis statybos leidimo išdavimo procedūros metu statybos techniniame reglamente nurodytais būdais bus tikrinama, ar asmuo nesiekia įteisinti jau atliktų savavališkų statybos darbų; Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos informavimo būdus ir atsakingus asmenis; su statybos procesais susijusios informacijos keitimosi su kitais Savivaldybės administracijos skyriais pobūdį ir tvarką; užtikrinant statybą leidžiančiame dokumente nurodytos statybos rūšies pavadinimo atitikimą statinio projektui.

⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 12 d. 1 ir 2 p.: „1) 20 darbo dienų – ypatingojo statinio statybos ir rekonstravimo atveju; 2) 10 darbo dienų – kitais, negu nurodyti šios dalies 1 punkte, atvejais“; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 15 p.

⁹ „Paslaugos“ / „Administracinės paslaugos“ / „XX. Teritorijų planavimas, statyba, kultūros paveldas“ / „Statybą leidžiančių dokumentų išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas arba galiojimo panaikinimas“.

2. Parengti ir patvirtinti pagal Aplinkos ministro įsakymu patvirtintą aprašą Šiaulių miesto savivaldybės specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos nuostatus.

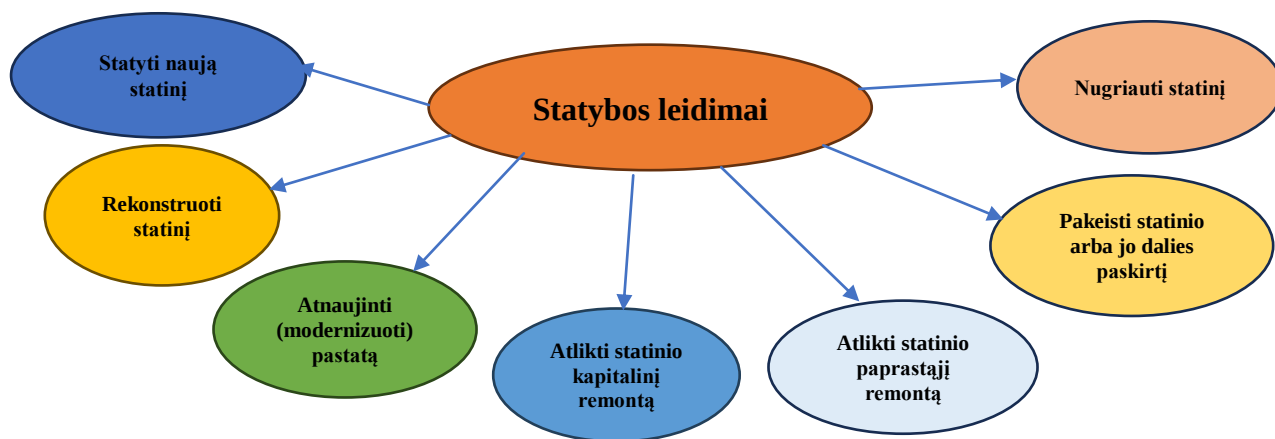
3. Įvertinti ir numatyti priemones, padedančias užtikrinti visos ir visuomenei aktualios informacijos, susijusios su statybos leidimų išdavimu viešinimą, ir, esant poreikiui, jos atnaujinimą Savivaldybės internetinėje svetainėje.

IŽANGA

Statybą leidžiantis dokumentas – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą¹⁰. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatyta¹¹, kad SLD išdavimas yra viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų. Įgyvendindama šią savarankiškąją funkciją, savivaldybė turi Lietuvos Respublikos Konstitucijos¹² ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakinga už savarankiškųjų funkcijų atlikimą¹³.

SLD išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius arba administracijos direktorius paveda tai atlikti kitiems savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams¹⁴. Įgyvendinant Įstatymo suteiktą teisę, 2023 metais¹⁵ ir 2024 metais¹⁶ Šiaulių miesto savivaldybės meras (toliau – Savivaldybės meras) potvarkiais išduoti SLD įgaliojo Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) atsakingų skyrių darbuotojus. 2025 metams¹⁷ Savivaldybės meras potvarkiu įgaliojo SLD išduoti Savivaldybės administracijos direktorių su teise pavesti kitiems Savivaldybės administracijos darbuotojams išduoti SLD.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu¹⁸, Šiaulių miesto savivaldybė išduoda šiuos SLD:

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Statybos įstatymo nuostatas

¹⁰ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 87 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 20 p.

¹² Lietuvos Respublikos Konstitucija, priimta 1992 m. spalio 25 d. referendume (su vėlesniais pakeitimais), 120 str. 2 d.

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 1 d. 1 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 11 p.

¹⁵ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. balandžio 17 d. potvarkis Nr. M-41 „Dėl įgaliojimų suteikimo“, 1.3. p. – „išduoti (pasirašyti) statybą leidžiančius dokumentus – *Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus vedėją*, jam negalint eiti savo pareigų – *Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus vyr. architektę (patarėją)*“.

¹⁶ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkis Nr. M-838 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. balandžio 17 d. potvarkio Nr. M-41 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“, 1 p. – „išduoti (pasirašyti) statybą leidžiančius dokumentus – *Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vedėją*, jam negalint eiti savo pareigų – *Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistę*, o jai negalint eiti savo pareigų – *Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistę*“.

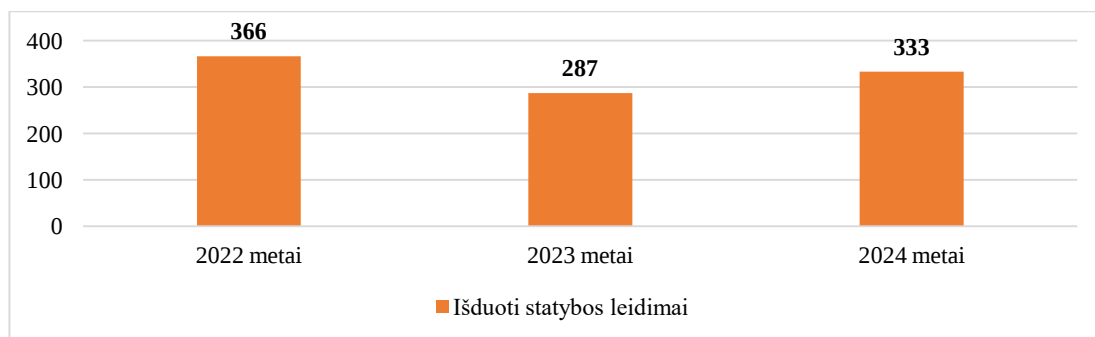
¹⁷ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2025 m. balandžio 25 d. potvarkis Nr. M-605 „Dėl įgaliojimų suteikimo“, 1, 2.1. p.

¹⁸ *Ten pat*, 10, 27 str. 1 d. 1–7 p.

Paminėtina, kad vadovaujantis Statybos įstatymo¹⁹ ir Statybos techninio reglamento²⁰ nuostatomis, norint gauti statybos leidimą atlikti statybos darbus, reikia pateikti prašymą su atitinkamais priedais Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (duomenų valdytoja) ir nuo 2024 m. gruodžio 1 d. VšĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūros²¹ (toliau – SSVA) administruojamoje (Sistemos administratorius) informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“)²². Prašymas ir kiti papildomi dokumentai²³ pateikiami nuotoliniu būdu, užpildant atitinkamus laukus, pridedant dokumentus, parengtus pagal Statybos techniniuose reglamentuose²⁴ nustatytus reikalavimus. Prašymų dėl SLD išdavimo, pateiktų dokumentų (projektinių pasiūlymų) tikrinimas ir statybos leidimo išdavimas vykdomas naudojantis IS „Infostatyba“²⁵.

Detalesnė vaizdinė schema apie prašymo dėl SLD tikrinimo (pakartotinio prašymo pateikimo), projektinių pasiūlymų (statinio projekto) tikrinimo (pakartotinio tikrinimo) ir SLD išdavimo procesą yra pateikiama audito ataskaitos 4 priede.

Statybos įstatyme²⁶ imperatyviai įtvirtinta, kad Statyba be galiojančio statybą leidžiančio dokumento (kai jis privalomas) ir (ar) nepranešus apie statybos pradžią (kai tai privaloma) draudžiama. 2022–2024 metais Šiaulių miesto savivaldybė išdavė 986 galiojančius statybos leidimus (1 pav.).

1 pav. Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metais išduoti galiojantys statybos leidimai
Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

Vadovaujantis STR 1.05.01:2017²⁷ nuostata, po 2010 m. spalio 1 d. išduoti ir galiojantys statybą leidžiantys dokumentai *galioja neterminuotai*.

Pažymėtina, kad, *jeigu išdavus SLD keičiasi esminiai statinio projekto sprendiniai*, norint tęsti statybą, Statybos įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka *apie numatomą statinių projektavimą turi būti informuojama visuomenė ir reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis*

¹⁹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 8 d.

²⁰ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 12 p.

²¹ Prieiga per internetą: <https://www.ssva.lt/cms/naujienos/ssva-perima-statybos-teritoriju-ir-zemetvarkos-informaciniu-sistemu-prieziura>.

²² Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-502 (2024 m. balandžio 16 d. įsakymo Nr. D1-115 nuostatų redakcija), 9, 10 p.

²³ *Ten pat*, 19, 27 str. 5 d. 1–17 p.

²⁴ *Pavyzdžiui*: Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais); Statybos techninis reglamentas STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 (su vėlesniais pakeitimais) ir kt.

²⁵ *Ten pat*, 19, 27 str. 8 d., 12 d. 1–2 p., 13 d., 15 d.

²⁶ *Ten pat*, 19, 27 str. 22 d.

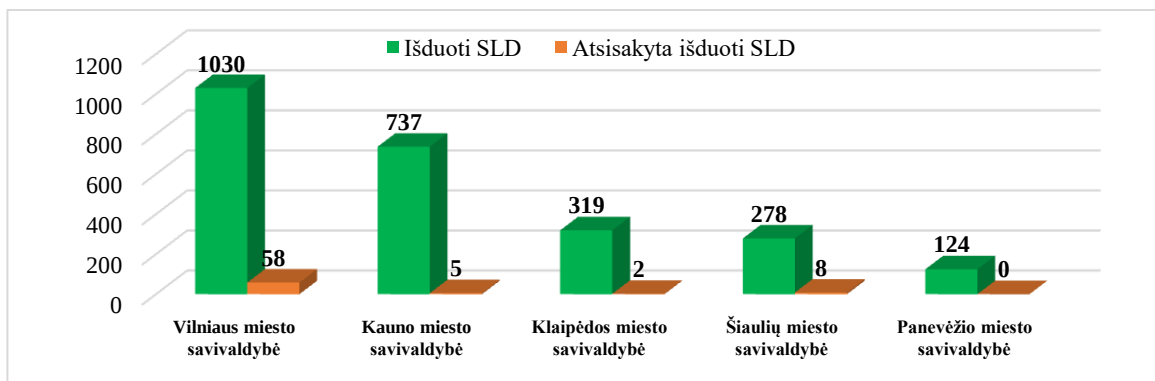
²⁷ *Ten pat*, 20, 45 p.

privalomas), iš naujo pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai nepažeidžiant teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, teritorijų planavimo dokumentų, statybą leidžiančių dokumentų, specialiųjų reikalavimų, esminių statinio architektūros reikalavimų ir esminių statinio reikalavimų:

- dėl objektyvių priežasčių keičiama inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų trasa ar jos dalis ir dėl to keičiasi inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų ilgis;
- iki 2 m keičiama statinio vieta žemės sklype (teritorijoje);
- iki 2 m didinami arba neribotai mažinami statinio ar jo dalių išorės matmenys ir nedidinamas statinio aukštų skaičius, neįrengiami papildomi antstatai, mansardos, antresolės, rūšiai, pusrūšiai;
- keičiamos statinio laikančiosios konstrukcijos ar jų išdėstymas ir nesikeičia statinio kategorija;
- neatliekamas esminis statinio išvaizdos keitimas;
- mažinamas pastatų ir (ar) patalpų nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekis²⁸.

Taip pat Statybos įstatyme²⁹ yra išskiriami atvejai, kada SLD neprivaloma gauti, tačiau privaloma pranešti apie statybos pradžią³⁰. Pasitikrinti, ar statybos darbams (ne)reikalingas SLD galima Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos internetinėje svetainėje naudojant sukurtus įrankius³¹. Svarbu paminėti, kad SLD, be Savivaldybės, turi teisę išduoti ir kitos institucijos, pavyzdžiui: Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos³², kuri taip pat atlieka patikrinimus ir tikrina išduotų SLD teisėtumą³³.

Lyginant 2024 metų Lietuvos didžiųjų miestų savivaldybių (ne)išduotų statybos leidimų skaičių (Žr. 2 pav.) matyti, jog Šiaulių miesto savivaldybė atsilieka nuo didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių (išskyrus Panevėžio miesto savivaldybę) pagal išduotų SLD skaičių.

2 pav. 2024 metų (ne)išduotų SLD didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių rodikliai
Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal VŠĮ SSVA internetinės svetainės (2024 m. spalio mėnesio) duomenis³⁴.

²⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 33 d. 1–6 p.

²⁹ Ten pat, 28, 27 str. 1¹ d. 1–7 p., 1² d.

³⁰ Ten pat, 28, 2 str. 93 d., 3 str. 2¹ d., 14 str. 1 d. 12 p., 27² str. 1 d.

³¹ Atliekant paprastąjį remontą: <https://apklausos.vtpsi.lt/index.php/459838?lang=lt>;

Statant naujus statinius: <https://apklausos.vtpsi.lt/index.php/291423?lang=lt>;

Atliekant kapitalinį remontą: <https://apklausos.vtpsi.lt/index.php/414775?lang=lt>;

Atliekant statinio rekonstrukciją: <https://apklausos.vtpsi.lt/index.php/229476?lang=lt>.

³² Ten pat, 28, 27 str. 3 d. – „Statybą leidžiančius dokumentus Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe (įskaitant atvejus, kai projektuojami statiniai (jų dalys) yra ir jūrinėje dalyje, ir sausumoje), taip pat įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus ir leidimus tęsti sustabdytą statybą išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos“.

³³ Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas, 2013 m. liepos 2 d. Nr. XII-459 (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2121 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 7 str. 2 d. 2 p.; Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 3¹ d.

³⁴ Prieiga per internetą: <https://maps.eptptest.lt/portal/apps/dashboards/0a52638a087c46ad8d88c8e8b23afce2>.

AUDITO REZULTATAI

1. Statybos leidimų išdavimo procesas

1.1. Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius tikrina pateiktus dokumentus, tačiau vidaus kontrolė tobulintina

Vidaus kontrolė³⁵ – viešojo juridinio asmens rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema, padedanti siekti žemiau nurodytų tikslų. Siekiant viešajam juridiniam asmeniui strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų, turi būti nustatomi ir analizuojami rizikos veiksniai ir kuriama vidaus kontrolė, kurios tikslai – padėti užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo:

- laikytusi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų;
- saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;
- vykdytų veiklą laikydamasis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu;
- teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius (toliau – Skyrius)³⁶ organizuoja per IS „Infostatyba“ teikiamų statybos leidimų rengimą ir parengtų techninių projektų tikrinimą bei derinimą IS „Infostatyba“.

Audito metu vertinome: ar Skyriaus išduotų statybos leidimų išdavimo kontrolės (peržiūros) procesas yra paremtas „4 akių“ principu, t. y. atliekamos leidimų atrankos ir peržiūros vidaus kontrolės procedūros; ar audituojamas subjektas turi pasitvirtinęs statybos leidimų išdavimo tvarkos aprašą, kuriame numatytos išduotų statybos leidimų vidaus kontrolės procedūros; ar audituojamas subjektas formuoja išduotų statybos leidimų ir su jais susijusių dokumentų bylas. Taip pat vertinome, ar Skyriaus darbuotojai inicijuoja dokumentų peržiūros procedūras; ar Savivaldybėje yra sudaryta speciali komisija³⁷, ar ji yra veikianti.

Skyriuje nėra reglamentuotos SLD išdavimo tvarkos

Savivaldybės veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato imperatyvo patvirtinti vienos iš Savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų – SLD išdavimo – tvarkos. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad Statybos įstatymas³⁸, Statybos techninis reglamentas³⁹ ar kiti SLD išdavimą reglamentuojantys teisės aktai detalieji nereglamentuoja procedūrų pasiskirstymo tarp atskirų atsakingų asmenų, manome, kad atsižvelgiant į viešojo juridinio asmens kontrolės veiklai nustatytus funkcijų atskyrimo, veiklos ir rezultatų peržiūros bei priežiūros, politikų ir procedūrų taikymo bei kitus principus⁴⁰, vidinė SLD procedūrų tvarka padėtų užtikrinti aiškų ir pastovų procesų atlikimą, naujų darbuotojų įsitraukimą ir išvengti ginčų dėl darbų paskirstymo ar atsakomybės.

³⁵ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253 (2019 m. liepos 11 d. įstatymo Nr. XIII-2312 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 7 d., 4 str. 1 d. 1–4 p.

³⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. A-240, 6.1.–6.2. p.

³⁷ Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija.

³⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str.

³⁹ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁴⁰ Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 (su vėlesniais pakeitimais), 16.1.3., 16.1.4. ir 16.3. p.

Audito metu patikrinus Savivaldybės internetinę svetainę⁴¹ ir Teisės aktų registrą⁴² nustatyta, kad Savivaldybėje nėra patvirtinto Statybos leidimų išdavimo tvarkos aprašo.

Skyrius audito metu pateikdamas atsakymus į klausimyno klausimus nurodė, kad Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) yra rengiamas⁴³. Vėliau pagal audito metu gautą papildomą informaciją, Skyrius 2025 m. gegužės 15 d. el. paštu⁴⁴ papildomai informavo, kad Aprašas yra parengtas ir šiuo metu yra koreguojamas pagal derinančiųjų dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avilys“ pateiktas pastabas.

Tačiau audito metu negavome įrodymų, patvirtinančių Skyriaus parengtą Aprašą (apart klausimynuose nurodytos informacijos), t. y. nebuvo suteikta prieiga susipažinti su parengtu ir derinamu Aprašo projektu nei DVS „Avilys“, nei buvo atsiųstas derinamas Aprašo projektas.

Peržiūrėjus ir palyginus tarpusavyje kitų Savivaldybių patvirtintus Aprašus⁴⁵, juos palyginus tarpusavyje pastebėta:

- Visuose peržiūrėtuose Aprašuose reglamentuotas SLD išdavimo procesas, t. y. nuo prašymo padavimo iki SLD išdavimo, aiškiai apibrėžti prašymo patikrinimo, paraiškų paskyrimo, projektų derinimo (tikrinimo), SLD išdavimo, pareiškėjų informavimo apie (ne)išduotą SLD terminai, nustatyti projektus derinantys subjektai, jų kompetencija atliekant derinimą, SLD pasirašantys asmenys, klaidų išdavus SLD taisymas ir t. t.;
- 2⁴⁶ iš 5 Aprašų yra reglamentuotos vidaus kontrolės procedūros.

Be to, siekdami išsiaiškinti, ar Skyriuje yra planuojama ir vykdoma išduotų statybos leidimų patikrinimo kontrolė, kuri gali būti numatyta Skyriaus darbo ar veiklos planuose, Skyriaus papildomai buvo paprašyta pateikti informaciją, ar yra rengiami veiklos metiniai (pusmečių) darbo planai bei pateikti 2023 metais ir 2024 metais patvirtintus veiklos metinius (pusmečių) darbo planus.

Tačiau audito metu iš Skyriaus negavome aiškaus atsakymo į šį klausimą, taip pat negavome prašomų dokumentų – metinių (pusmečio) veiklos (darbo) planų⁴⁷.

⁴¹ „Paslaugos“ / „Administracinės paslaugos“ / „XX. Teritorijų planavimas, statyba, kultūros paveldas“ / Statybą leidžiančių dokumentų išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas arba galiojimo panaikinimas“ aprašyme nurodytus teisės aktus – <https://www.siauliai.lt/lt/list/view/teritoriju-planavimas-ir-statyba>; Šiaulių miesto savivaldybės dokumentų paiešką – <https://www.siauliai.lt/aktai/>; Dokumentų valdymo sistemą „Avilys“ / „Teisės aktai“ paieška;

⁴² Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActSearch>.

⁴³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 16 d. raštas Nr. S-242 „Dėl pradedamo statybos leidimų išdavimo atitikties audito“, Priedas Nr. 2: Atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ klausimynas, 4 klausimo atsakymas.

⁴⁴ 2025 m. gegužės 15 d. Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus el. paštu pateikti 2025 m. gegužės 14 d. Atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ papildomų klausimų 1 klausimo atsakymas.

⁴⁵ 1) Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 30-387/23;

2) Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. A-737;

3) Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Palangos miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. A1-255 (2019 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. A1-1318 redakcija);

4) Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Kėdainių rajono savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. MP1-80;

5) Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Kauno rajono savivaldybės administracijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. ĮS-3011.

⁴⁶ Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 30-387/23 ir Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. A-737.

⁴⁷ Ten pat, 44, 2 klausimo atsakymas – „Buvusios priskirtosios (ribotai savarankiškos) savivaldybių funkcijos, šiuo metu vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 20 p. savarankiškos savivaldybių funkcijos įstatymo nustatyta tvarka“.

Skyrius nurodė, kad vykdo Savivaldybei svarbių statinių išduotų SLD peržiūros vidaus kontrolę, tačiau pagrindžiančių duomenų nepateikė

Kaip jau buvo minėta anksčiau, Skyriuje nėra patvirtintos rašytinės išduotų SLD vidaus kontrolės procedūrų tvarkos, kuria vadovaujantis būtų atliekamos išduotų SLD atrankos ir peržiūros procedūros.

Pagal Skyriaus pateiktą informaciją⁴⁸, išduotų SLD vidaus kontrolės procedūros yra vykdomos nuolatos žodine – nerašyta forma „Savivaldybei svarbių statinių“⁴⁹. Skyrius papildomai paaiškino⁵⁰, jog išduoti SLD yra peržiūrimi pagal „Savivaldybei svarbius objektus“ ir Statybos ir renovacijos bei Miesto ūkio ir aplinkos skyrių iniciatyva. Šiuo klausimu yra bendradarbiaujama su visais Savivaldybės administracijos skyriais, kurie turi prieigą prie IS „Infostatyba“ pasirinktiems svarbiems savivaldybei objektams peržiūrėti, t. y. bendradarbiaujama su Statybos ir renovacijos, Miesto ūkio ir aplinkos, Turto valdymo, Žemės valdymo bei Architektūros skyriais. Reguliariai vykdomi SLD išdavimų procesų aptarimai.

Tačiau, kokių pagrindų ir kokių mastu Skyrius bendradarbiauja su kitais Savivaldybės administracijos skyriais, Skyrius audito metu pagrindžiančios informacijos nepateikė.

Taip pat pagal Skyriaus pateiktą informaciją⁵¹ išduotų SLD vidaus kontrolės procedūrų (tikrinimo) metu yra peržiūrimi: terminai, jų laikymasis, procesų dalyviai, jų pateikiamos pastabos ir galimi procesų optimizavimo sprendimai. Pati išduotų SLD peržiūros procedūra nėra dokumentuojama. Skyriaus teigimu pagal pastebėtus kadastrinių duomenų neatitikimus (užbaigus statybą) Statybos ir renovacijos ar Miesto ūkio ir aplinkos skyrių siūlymu yra tikslinami kadastro duomenys, projektinė dokumentacija ir duomenys IS „Infostatyba“ (pavyzdžiui: tikslinamas statinio unikalus numeris pagal STR 1.05.01:2017, 52 p.).

Skyriaus papildomai paprašius pateikti informaciją⁵², kiek 2023–2024 metais buvo atrinkta ir peržiūrėta išduotų statybos leidimų, gauta informacija, kad pagal Miesto ūkio ir aplinkos ir Statybos ir renovacijos skyrių pateiktus duomenis buvo tikslinti 11 išduotų statybos leidimų (pavyzdžiui: tikslinamas statinio unikalus numeris pagal STR 1.05.01:2017, 52 p.).

Tačiau Skyrius nepateikė duomenų ar dokumentų, pagrindžiančių aukščiau nurodytas aplinkybes, pavyzdžiui: kokie 2023–2024 metais išduoti 11 statybos leidimų buvo peržiūrėti (tikslinami); kokie „Savivaldybei svarbūs objektai“ buvo tikrinami bei duomenų (apart to, ką nurodė klausimyne), pagrindžiančių klausimynuose nurodytas aplinkybes. Audito metu tokių duomenų nebuvo gauta.

Išduotų SLD ir su tuo susiję dokumentai saugomi Informacinėje sistemoje „Infostatyba“

Vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, patvirtintuose Savivaldybės administracijos 2023 metų ir 2024 metų dokumentacijos planuose⁵³ yra numatyta eilutė – 11.8. „Statybą leidžiantys dokumentai“.

Audito metu vertinome, ar Skyriuje yra vedamos (formuojamos) ir saugomos išduotų statybos leidimų bylos (už 2023 metus, 2024 metus).

Savivaldybės administracijos 2023 metų dokumentacijos plane 11.8. nurodoma, kad *Statybą leidžiančių dokumentų procedūros vykdomos informacinėje sistemoje „Infostatyba“, kad SLD išdavimas vykdomas el. priemonėmis*. 2024 metų dokumentacijos plano Pastabų skiltyje taip pat

⁴⁸ 2025 m. gegužės 15 d. Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus el. paštu pateikti 2025 m. gegužės 14 d. Atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ papildomų klausimų 3 klausimo 1) ir 2) p. atsakymai.

⁴⁹ Šiaulių miesto atviri duomenys / „Investiciniai projektai“ / „Vykdomų projektų veikla“ ir „Įgyvendinti investicijų projektai“: <https://atviri.siauliai.lt/investiciniai-projektai/>.

⁵⁰ Ten pat, 48, 3 klausimo 3) ir 4) p. atsakymai.

⁵¹ Ten pat, 48, 3 klausimo 5) ir 6) p. atsakymai.

⁵² Ten pat, 48, 4 klausimo atsakymas.

⁵³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2024 metų dokumentacijos planas, bylos indeksas: 11.8. „Statybą leidžiantys dokumentai“.

nurodyta: IS „Infostatyba“. Todėl Skyriuje su SLD išdavimu ar su tuo susijusios bylos nėra vedamos.

Patikrinus IS „Infostatyba“ pateikiama visa su SLD išdavimu susijusi informacija, t. y. prašymas dėl SLD išdavimo, kartu su prašymu pateikiami dokumentai, sumokėtos įmokos už SLD išdavimą ar savavališkos statybos įteisinimą, statinio projektas (projektiniai pasiūlymai), statinio projekto (projektinių pasiūlymų) tikrinimo (derinimo) išvados (teigiamos ir neigiamos), pastabos, išduotas SLD ir t. t.

Skyriaus darbuotojai tikrina informacinėje sistemoje pateiktus prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo

Statybos techniniame reglamente 1.05.01:2017⁵⁴ reglamentuota, jog užregistravus prašymą, savivaldybės meras *arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo, <...> , patikrina*, ar yra pateikti visi dokumentai, reikalingi SLD išdavimui, numatyti Statybos įstatyme⁵⁵. „Jeigu pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai ir (ar) <...> nepasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, nesumokėta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, kai ją privaloma sumokėti, ar prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės <...>, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ *įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nepriimamas*“⁵⁶.

Prašymas dėl SLD bei su tuo susiję dokumentai pateikiami nuotoliniu būdu⁵⁷, per IS „Infostatyba“⁵⁸, prisijungus per www.planuojastatau.lt.

Audito metu vertinome ar Savivaldybės administracijos darbuotojai atlieka prie prašymo išduoti SLD pateiktų dokumentų, numatytų Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 str. 5 d. 1–17 p., patikrinimo procedūras.

Skyriaus⁵⁹ įgalioti darbuotojai⁶⁰ atlieka prašymų dėl SLD išdavimo ir prie jų pridėtų dokumentų patikrinimo procedūras. Be to, Skyriuje 2 darbuotojai tikrina/registruoja prašymus su

⁵⁴ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13–13.12. p.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 5 d. 1–17 p.

⁵⁶ *Ten pat*, 55, 27 str. 8 d.

⁵⁷ *Ten pat*, 54, 12 p.

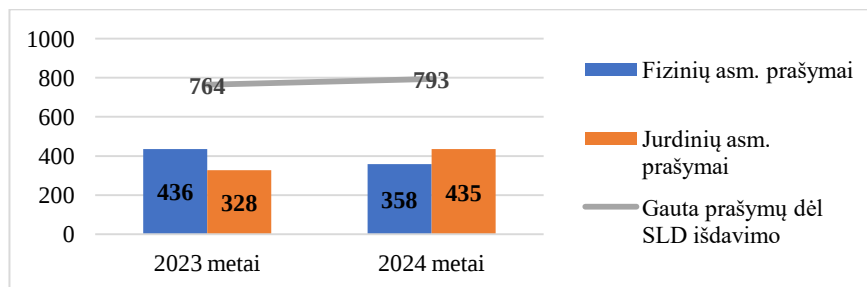
⁵⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 53 str. 1 d. – „Šio įstatymo 24, 27, 28, 37 ir 39 straipsniuose nurodytas procedūras *viešojo administravimo subjektai*, taip pat prisijungimo sąlygas išduodantys subjektai *atlieka naudodamiesi Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“* šios sistemos nuostatuose, kuriuos tvirtina Aplinkos ministras, nustatyta tvarka arba kita aplinkos ministro nustatyta tvarka“.

⁵⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. A-1122, 6.2. p.

⁶⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas (*duomenys neskelbtini*), 13 p.: „Nagrinėja asmenų prašymus išduoti statybą leidžiantį dokumentą ir tikrina techninius projektus bei aprašus“. – vyr. specialistės pareigybės aprašymas; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas (*duomenys neskelbtini*), 12 ir 15 p.: „Formuoja statybą leidžiančius dokumentus Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros IS „Infostatyba““. „Suveda duomenis susijusius su statybą leidžiančių dokumentų išdavimu į sistemą“ – vyr. specialistės pareigybės aprašymas.

PASTABA: Informacinės sistemos „Infostatyba“ duomenimis: 2023 metais prašymus dėl statybos leidimų išdavimo ir jų pridamus dokumentus nagrinėjo 2 skirtingų skyrių darbuotojai: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistė ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus

privalomaisiais dokumentais, formuoja paraiškas projekto/projektinių pasiūlymų sprendinius tikrinančioms institucijoms, formuoja SLD el. pasirašymui, juos registruoja. 2 darbuotojai tikrina projekto/projektinių pasiūlymų sprendinių atitiktį teisės aktų reikalavimams. Atostogų ar ligos metu, Skyriaus darbuotojai pavaduoja vienas kitą⁶¹. 3 pav. pateikiama informacija apie asmenų grupes, kurie 2023–2024 metais teikė prašymus dėl SLD išdavimo.

3 pav. 2023–2024 metais fizinių ir juridinių asmenų teikti prašymai dėl SLD išdavimo (sk.)

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Skyriaus ir IS „Infostatyba“ pateiktus duomenis

Pagal Skyriaus pateiktą informaciją⁶² prašymų dėl SLD išdavimo ir su juo susijusių dokumentų tikrinimas atliekamas IS „Infostatyba“, naudojantis Nekilnojamojo turto ir Valstybinės mokesčių inspekcijos registras. Skyrius neturi rašytinės gautų prašymų tikrinimo tvarkos, tačiau Skyriuje yra nustatyta vidinė žodinė tvarka, jog kai pateikiamas pirminis⁶³ prašymas dėl statybos leidimo išdavimo eiliškumo tvarka darbuotojai, tikrinantys pateiktus prašymus, dalinasi kas antrą gautą prašymą. Jeigu pateikiamas pakartotinis⁶⁴ prašymas dėl SLD išdavimo, tada prašymo tikrinimo procedūros yra skiriamos atlikti darbuotojui, kuris tikrino pirminį prašymą dėl SLD išdavimo. 2 lentelėje pateikiama informacija ką užregistravus prašymą Savivaldybės darbuotojai privalo patikrinti:

2 lentelė Užregistravus prašymą patikrinama

Eil. Nr.	Prašymo pateikimo metu yra tikrinama:
1.	Ar projektiniai pasiūlymai Statybos įstatymo nustatyta tvarka pasirašyti juos parengusių asmenų elektroniniais parašais ir STR 1.04.04:2017 nustatyta tvarka patvirtinti statytojo (užsakovo) (toliau – statytojo) elektroniniais parašais;
2.	Ar pateikti visi privalomi dokumentai;
3.	Ar dokumentai suformuoti pagal Statybos techninio reglamento 11 punkto reikalavimus;
4.	Ar prašyme nurodytas statytojas turi teisę būti statytoju pagal Statybos įstatymą;
5.	Ar gauta Statybos įstatymo 27 straipsnio 16 dalies 1 punkte nurodytos informacijos;
6.	Ar prašyme nurodyti naujai statomų pastatų rodikliai;
7.	Ar projektuojamas statinys atitinka nurodytą statinio paskirtį ir pastato tipą;
8.	Ar pateikta informacija, patvirtinanti apie valstybės rinkliavos už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą;
9.	Ar nėra aplinkybių, kad prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nenurodyta prašyme;
10.	Ar Statybos įstatymo nustatytais atvejais pateikti dokumentai, pagrindžiantys įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą;
11.	Ar prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą prašoma savivaldybės, kaip valstybinės žemės patikėtinio, sutikimo (pritrimo) įgyvendinti projektiniuose pasiūlymuose numatytus sprendinius;
12.	Ar projektas įtrauktas į stambių projektų sąrašą ir (ar) įmonė yra laisvosios ekonominės zonos įmonė

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal STR 1.05.01:2017⁶⁵ nuostatas

vyr. specialistė, kuri, vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus pareigybės aprašymu, patvirtintu (duomenys neskelbtini), 17 p. – „Nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus bei prie jų pridėtus dokumentus, rengia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus ir mero potvarkius dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo“.

⁶¹ 2025 m. gegužės 15 d. Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus el. paštu pateikto 2025 m. gegužės 14 d. atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ papildomo klausimyno 8 klausimo atsakymas.

⁶² Ten pat, 61, 5 klausimo 1) p. atsakymai.

⁶³ Pirminis prašymas – pirmą kartą pateikiamas IS „Infostatyba“ prašymas dėl SLD išdavimo su dokumentais.

⁶⁴ Pakartotinis prašymas – pateikiamas prašymas su dokumentais, kai pateikus pirminį prašymą ir tikrinant statinio projektą (projektinius pasiūlymus) buvo pateiktos derinančių institucijų neigiamos išvados ir pastabos.

⁶⁵ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal

Prašymo dėl SLD išdavimo ir prie jo pridėtų dokumentų tikrinimo rezultatai nėra atskirai dokumentuojami, nes patikrinimas yra vykdomas IS „Infostatyba“. Pagal Skyriaus pateiktą informaciją⁶⁶, atlikto patikrinimo rezultatai yra užfiksuojami IS „Infostatyba“, „Prašymas“ skilties „Pastabos“ skiltyje, kur yra nurodomos priežastys dėl kurių pateiktas prašymas dėl SLD išdavimo būna atmestas⁶⁷. 3 lentelėje pateikiamos dažniausios priežastys dėl kurių buvo atmesti prašymai.

3 lentelė Dažniausios priežastys 2023–2024 metais dėl kurių buvo atmesti prašymai dėl SLD išdavimo

2023 m. Priežastys dėl kurių dažniausiai prašymai buvo atmesti	2024 m. Priežastys dėl kurių dažniausiai prašymai buvo atmesti
1) Patikslinti statytojo teisę, vadovaujantis Statybos įstatymo 3 straipsniu; 2) Informacinės sistemos „Infostatyba“ skiltyje – „Statiniai“, nepateikiami visi statiniai kuriems reikalingas statybą leidžiantis dokumentas, vadovaujantis STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 3 lentele; 3) Nepateiktas projekto ekspertizės aktas dėl statinių pritaikymo specialiesiems neįgaliųjų poreikiams, vadovaujantis Statybos įstatymo 34 straipsnio 1, 2 dalimis; 4) Nepateiktas mokėjimas (kvitas) už valstybinę rinkliavą – už SLD išdavimą, vadovaujantis STR 1.05.01:2017.	1) Statinio projektas turi būti pasirašytas (patvirtintas) elektroniniais projekto vadovo ir projekto dalių vadovų parašais, vadovaujantis Statybos įstatymo 24 straipsnio 19 dalimi; 2) Nepateikiamos statinių kadastro duomenų bylos, vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 9 punktu; 3) Nepateikiamas statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas, vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 12 punktu.

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Skyriaus pateiktą informaciją⁶⁸

Audito metu nebuvo gauta duomenų ar fiksuota atvejų, kai nebuvo tikrinami prie prašymų išduoti SLD pateikti dokumentai.

4 lentelė. ŠMSA 2023–2024 metais pateiktų prašymų dėl SLD išdavimo statistika

Metai	Pateikta prašymų dėl SLD išdavimo	Pakartotiniai prašymai	Išduota SLD	Atmesta prašymų	Netenkinta prašymų
2023	764	209	291	253	220
2024	793	213	339	259	195

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Skyriaus pateiktus duomenis

Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad 2024 metų Šiaulių miesto savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio finansinio ir atitikties audito metu⁶⁹ nustatyti atvejai, kai užbaigus statybos darbus dėl netinkamų dokumentų vėluojama objektus užregistruoti Nekilnojamojo turto registre per Statybos įstatyme nurodytą 3 mėnesių terminą, rekomenduojama skirti didesnę dėmesį kartu su prašymu išduoti statybos leidimus pateikiamų dokumentų ir jų duomenų patikrinimui.

neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13.1.–13.12. p.

⁶⁶ 2025 m. gegužės 15 d. Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus 2025 m. gegužės 14 d. el. paštu pateikto atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ papildomo klausimyno 5 klausimo 2) p. atsakymas.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 8 d. – „Jeigu pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai ir (ar) prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą *asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą*“; 27 str. 18 d. – „<...> Jeigu iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos gaunama informacija apie surašytą savavališkos statybos aktą ir yra nustatoma, kad *nėra pateiktas dokumentas, patvirtinantis nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą* šio įstatymo 1 priede, sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas“; 27 str. 16 d. 1–3 p.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13.1.–13.5., 13.7., 13.8., 13.12., 14.1. p.

⁶⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 16 d. raštas Nr. S-242 „Dėl pradedamo statybos leidimų išdavimo atitikties audito“, Priedas Nr. 2: Atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ klausimynas, 5 klausimo e) p. atsakymai.

⁶⁹ Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2025 m. gegužės 15 d. finansinio ir atitikties audito ataskaita Nr. KV-4 „2024 m. Šiaulių miesto savivaldybės ataskaitų rinkinys“, 31–33 psl.

2024 metų pabaigoje buvo sudaryta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija. Komisijos nuostatai nėra patvirtinti

Pagal Statybos įstatymą⁷⁰ ir vadovaujantis Aplinkos ministro patvirtinto aprašo⁷¹ nuostata: „Savivaldybės administracija iš Statybos įstatymo 24 straipsnio 9 dalyje išvardintų specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų paveldosaugos reikalavimų išduodančių institucijų įgaliotų atstovų *sudaro Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisiją*, skiria pirmininką, *parengia ir patvirtina Komisijos nuostatus*“. Komisija, siekdama suderinti statytojo (užsakovo), trečiųjų asmenų, visuomenės, savivaldybės ir valstybės interesus, nagrinėja ginčus dėl specialiųjų reikalavimų išdavimo bei gali siūlyti savivaldybės vyriausiajam architektui išduoti specialiuosius reikalavimus arba perduoti ginčą nagrinėti aplinkos ministro ir kultūros ministro sudarytai komisijai, jeigu nepriimamas sprendimas⁷².

Audito metu vertinome, ar Savivaldybėje yra sudaryta ir patvirtinta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija) bei ar yra patvirtinti Komisijos nuostatai.

Vadovaujantis Savivaldybės administracijos dokumentų valdymo sistemos „Avilys“ duomenimis Savivaldybėje Komisija buvo sudaryta ir patvirtinta 2024 metų pabaigoje Savivaldybės merui priėmus potvarkį⁷³. 2023 metais Komisija nei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, nei Savivaldybės mero potvarkiu nebuvo sudaryta, nors tai įpareigojo padaryti Statybos įstatymo⁷⁴ ir Aplinkos ministro įsakymu patvirtinto aprašo⁷⁵ nuostatos.

Pagal Savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus pateiktą informaciją, 2023 metais Komisija nebuvo sudaryta, nes tam nebuvo poreikio, t. y. nekildavo ginčų dėl specialiųjų reikalavimų suderinamumo, kuriuos reikėtų perduoti nagrinėti Komisijai. Be to, Savivaldybės administracijos vyr. architektė papildomai paaiškino, kad rengiant Savivaldybės mero potvarkio projektą Komisijos sudėtyje jos pirmininku buvo numatyta paskirti Savivaldybės vyr. architektą, kas prieštaravo Statybos įstatymo 24 straipsnio 8 dalies nuostatai, jog Savivaldybės vyriausiasis architektas perduoda ginčą dėl specialiųjų reikalavimų suderinamumo nagrinėti Komisijai ir negali Komisijai pirmininkauti nagrinėjant ginčą. Pažymima, kad vadovaujantis šiuo metu galiojančio Savivaldybės mero 2024 m. gruodžio 23 d. potvarkio Nr. M-1725, 1 punktu sudarytos Komisijos pirmininku yra paskirtas kitas, Savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus darbuotojas – vyr. specialistė.

⁷⁰ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 24 str. 8 d.

⁷¹ Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-22 (su vėlesniais pakeitimais), 14 p., 6 priedo 5 p.

⁷² *Ten pat*, 70, 24 str. 9 d. 1–2 p.

⁷³ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. gruodžio 23 d. potvarkis Nr. M-1725 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos sudarymo“.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 4, 8, 12, 14, 17, 18, 22, 24, 27, 27¹, 28, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 47, 51, 55 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymas, 2022 m. gruodžio 22 d. Nr. XIV-1754, 10 str. 5 d.; Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2022 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XIV-1754 pakeitimo), 24 str. 8 d.: „<...> Jeigu šių reikalavimų suderinti nepavyksta, savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas perduoda ginčą dėl specialiųjų reikalavimų suderinamumo nagrinėti savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai komisijai“.

⁷⁵ *Ten pat*, 71, 6 priedo 5 p.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės mero potvarkyje⁷⁶ numatyta Komisijos nuostatus tvirtinti atskiru Šiaulių miesto savivaldybės mero potvarkiu. Tačiau audito metu negavome duomenų apie Savivaldybės mero potvarkiu patvirtintus Komisijos nuostatus, kurie privalo būti patvirtinti vadovaujantis teisės aktų⁷⁷ nuostatomis. Pavyzdinius Komisijos nuostatus įsakymu yra patvirtinęs Aplinkos ministras⁷⁸.

1.2. Statytojams išduodamų statybą leidžiančių dokumentų procesas, norint įteisinti savavališką statybą, turi trūkumų

Vadovaujantis Statybos įstatymo nuostata⁷⁹, užregistravus prašymą be kitų dokumentų turi būti patikrinama Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pateikta informacija apie savavališkus statinius.

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės administracijos darbuotojai tikrindami prašymus išduoti SLD atlieka aukščiau nurodytą tikrinimą.

Peržiūrėjus atrinktus 50 iš 291 2023 metais pateiktus prašymus ir išduotus leidimus, paspaudžiant „Prašymas“ skiltyje esantį „Atlikto teisėtumo patikrinimo išrašas“⁸⁰ mygtuką, nustatyta, kad:

- 2023 metais visais 50 peržiūrėtų atvejų IS „Infostatyba“ Tikrinimo, ar statiniai yra savavališki/ar surašytas privalomasis nurodymas, išrašas (toliau – Išrašas) buvo formuojamas prieš pat IS „Infostatyba“ suformuojant SLD, o ne prašymų tikrinimo (priėmimo) metu, kaip numatyta teisės aktais⁸¹ (Žr. 4–7 pav.), pavyzdžiui:

← → ↺ infostatyba.planuojustatai.lt/infostatyba-internal/document/permit/permit

TIKRINIMO, AR STATINIAI YRA SAVAVALIŠKI/AR SURAŠYTAS PRIVALOMASIS NURODYMAS, IŠRAŠAS

Sudarymo data ir laikas: 2023-08-07 08:07
Sudaręs asmuo: Vyr. specialistas [redaguoti]
Šiaulių miesto savivaldybės administracija

Prašymo tipas: Prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą
Registracijos Nr.: [redaguoti]

DUOMENYS APIE STATINIO PROJEKTĄ
Pavadinimas: Vieno buto gyvenamojo namo [redaguoti] Šiauliai: statybos projektas
Numeris: [redaguoti] Patvirtinimo metai: 2023

TIKRINTO STATINIO DUOMENYS

4 pav. Objektas – (duomenys neskelbtini). Išrašas suformuojamas 2023-08-07 08:07 val.
Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

⁷⁶ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. gruodžio 23 d. potvarkis Nr. M-1725 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos sudarymo“, 3 p.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 24 str. 9 d.; Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-22 (su vėlesniais pakeitimais), 6 priedo 5 p.

⁷⁸ Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-22 (su vėlesniais pakeitimais), 6 priedas – „Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos pavyzdiniai nuostatai“.

⁷⁹ Ten pat, 77, 27 str. 5 d. 10 p.

⁸⁰ Suformuotame Tikrinimo, ar statiniai yra savavališki/ar surašytas privalomasis nurodymas, išrašas nurodoma informacija apie objekte Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos surašytus (jei tokių yra) savavališkos statybos aktus, vykdytus patikrinimus ir kita susijusi informacija, kas leidžia pagrįsti, kad statiniai nėra savavališki.

⁸¹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 5 d. 10 p., 18 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13.5., 13.9., 13.10., 14.1.–14.2. p.

Leidimas Statinio projektas Mokejimų duomenys Poveikio vertinimai Statinių rodikliai Prašymas Išvada **Būsenų istorija** Susiję asmenys Komunikacija

Būsena	Ilgijimo data	Sprendimo el. dokumentas	Naudotojas
Galiojantis	2023-08-08 09:38		Vyr. specialistas [redacted] ite
Užregistruotas	2023-08-08 09:38		Vyr. specialistas [redacted] ite
Pasirašytas	2023-08-08 08:55		Skyriaus vedas [redacted] S
Pasirašomas	2023-08-07 08:08		Vyr. specialistas [redacted] ite
Suformuotas	2023-08-07 08:08		Vyr. specialistas [redacted] ite
<u>Formuojamas</u>	<u>2023-08-07 08:08</u>		Vyr. specialistas [redacted] ite

5 pav. Objekto – (duomenys neskelbtini) išduodamo SLD informacija – formuojamas SLD – 2023-08-07 08:08 val. (1 min. nuo išrašo suformavimo)

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

infostatyba.planuojustatau.lt/infostatyba-internal/document/permit/permit

TIKRINDIMO, AR STATINIAI YRA SAVAVALIŠKI/ AR SURAŠYTAS PRIVALOMASIS NURODYMAS, IŠRAŠAS

Sudarymo data ir laikas: 2023-07-31 10:19
Sudarys asmuo: Vyr. specialistas [redacted] ite,
Šiaulių miesto savivaldybės administracija

Prašymo tipas: Prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą

Registracijos Nr. [redacted]

DUOMENYS APIE STATINIO PROJEKTĄ

Pavadinimas: Gyvenamosios paskirties (vieno buto) pastato (6.1.) šalinimo statybos projektas

Numeras: [redacted] Parengimo metai: 2023

TIKRINTO STATINIO DUOMENYS

6 pav. Objektas – (duomenys neskelbtini). Išrašas suformuojamas 2023-07-31 d. 10:19 val.

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

Leidimo statyti naują (- us) statinį (- ius) peržiūra

Susirašinėjimas su specialistu

Leidimas Statinio projektas Mokejimų duomenys Poveikio vertinimai Statinių rodikliai Prašymas Išvada **Būsenų istorija** Susiję asmenys Komunikacija

Būsena	Ilgijimo data	Sprendimo el. dokumentas	Naudotojas
Galiojantis	2023-08-01 14:47		Vyr. specialistas [redacted]
Užregistruotas	2023-08-01 14:47		Vyr. specialistas [redacted]
Pasirašytas	2023-08-01 13:35		Skyriaus vedas [redacted] S
Pasirašomas	2023-07-31 10:20		Vyr. specialistas [redacted]
Suformuotas	2023-07-31 10:20		Vyr. specialistas [redacted]
<u>Formuojamas</u>	<u>2023-07-31 10:19</u>		Vyr. specialistas [redacted]

7 pav. Objektas – (duomenys neskelbtini) išduodamo SLD informacija – formuojamas SLD – 2023-07-31 10:19 val. (tą pačią minutę po išrašo suformavimo)

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

2024 metais:

- 20 iš 30 peržiūrėtų atvejų IS „Infostatyba“ Išrašas buvo formuojamas prieš pat IS „Infostatyba“ suformuojant SLD, o ne prašymų tikrinimo (priėmimo) metu, kaip numatyta teisės aktais⁸²;
- 1⁸³ iš 30 peržiūrėtų atvejų nebuvo formuojamas Išrašas;

⁸² Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 5 d. 10 p., 18 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13.5., 13.9., 13.10., 14.1.–14.2. p.

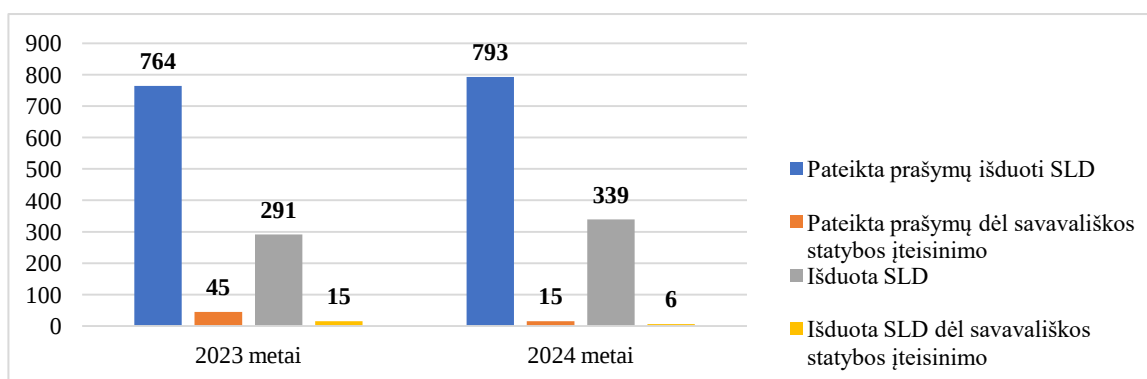
⁸³ (duomenys neskelbtini).

- 9 iš 30 peržiūrėtų atvejų Išrašas buvo formuojamos 1–3 darbo dienos prieš suformuojant SLD.

Manome, kad Savavališkos statybos tikrinimo procedūros atlikimo laikas turėtų būti ankstinamas, kadangi tai leistų operatyviau fiksuoti galimus prašymo trūkumus ir sutrumpinti tolesnių procedūrų terminus.

Statybos įstatyme⁸⁴ nustatyta, kad jeigu asmuo, siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą, prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodo, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros nestabdomos, ir asmeniui sumokėjus įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, atliekamos nustatyta tvarka.

Lyginant 2023–2024 m. pateiktų prašymų bei išduotų SLD duomenis (Žr. 8 pav.) matyti, kad išduodamų SLD dėl savavališkos statybos įteisinimo mažėja.

8 pav. 2023–2024 metais nagrinėti prašymai, išduoti SLD dėl savavališkos statybos įteisinimo ŠMSA (sk.)
Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Skyriaus ir IS „Infostatyba“ pateiktus duomenis

Peržiūrėjome 2023 metais ir 2024 metais išduotų statybos leidimų sąrašus, analizavome kiek ir kokio tipo statybos leidimų išduota, kiek iš jų buvo savavališkos statybos įteisinimo atvejų (Žr. 5 ir 6 lentelės).

5 lentelė, 2023 metai

Eil. Nr.	Tipas	Galioja (vnt.)	Galiojimas panaikintas (vnt.)	Statytojas (galiojančių leidimų sk.)	Savavališkos statybos įteisinimas (vnt.)
1	Leidimas pakeisti statinio (-ių) /patalpos (-ų) paskirtį	6	-	Fiziniai asm. (4), Juridiniai asm. (2)	-
2	Leidimas nugriauti statinį (-ius)	1	-	Juridiniai asm. (1)	-
3	Leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą (-us)	5	-	Juridiniai asm. (3), (duomenys neskelbtini) (2)	-
4	Leidimai atlikti statinio (-ių) kapitalinį remontą	8	-	Šiaulių m. savivaldybė (2), Juridiniai asm. (3), Fiziniai asm. (3)	Juridinis asm.(1)
5	Leidimai rekonstruoti statinį (-ius)	46	Juridinis asm. (1)	Šiaulių m. savivaldybė (4), (duomenys neskelbtini) (1), Juridiniai asm. (14), Fiziniai asm. (26)	Fiziniai asm. (9)
6	Leidimas atlikti statinio (-ių) paprastąjį remontą	70	-	Šiaulių m. savivaldybė (6), (duomenys neskelbtini) (1), (duomenys neskelbtini) (1), Juridiniai asm. (18), Fiziniai asm. (44)	Fiziniai asm. (3)
7	Leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius)	155	Juridiniai asm. (3)	Šiaulių m. savivaldybė (11), (duomenys neskelbtini) (1),	Fiziniai asm. (2)

⁸⁴ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 19 p.

				(duomenys neskelbtini) (1) Juridiniai asm. (60), Fiziniai asm. (79)	
	Viso:	291	4		15

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

6 lentelė, 2024 metai

Eil. Nr.	Tipas	Galioja (vnt.)	Galiojimas panaikintas (vnt.)	Statytojas (galiojančių leidimų sk.)	Savavališkos statybos įteisinimas (vnt.)
1	Leidimas pakeisti statinio (-ių) /patalpos (-ų) paskirtį	2	-	Fiziniai asm. (2)	-
2	Leidimai atlikti statinio (-ių) kapitalinį remontą	9	-	Šiaulių m. savivaldybė (1), (duomenys neskelbtini) (1), Fiziniai asm. (7)	-
3	Leidimai rekonstruoti statinį (-ius)	48	Juridinis asm. (1)	Šiaulių m. savivaldybė (4), (duomenys neskelbtini) (1), Juridiniai asm. (23), Fiziniai asm. (19)	Fiziniai asm. (5)
4	Leidimas atlikti statinio (-ių) paprastąjį remontą	76	-	Šiaulių m. savivaldybė (4), (duomenys neskelbtini) (5), (duomenys neskelbtini) (1), Juridiniai asm. (23), Fiziniai asm. (43)	-
5	Leidimas statyti naują (-us) statinį (- ius)	204	Juridiniai asm. (5)	Šiaulių m. savivaldybė (20), Šiaulių r. savivaldybė (1), Juridiniai asm. (97), Fiziniai asm. (81)	Fiziniai asm. (1)
	Viso:	339	6		6

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

Savavališkas statybas, dviejų metų laikotarpiu, oficialiai įteisino 20 fizinių asmenų (2023 metais – 14, 2024 metais – 6) ir 1 juridinis asmuo (2023 metais).

Lietuvos Respublikos statybos įstatyme⁸⁵ nustatyta, kad įmoką už savavališkos statybos įteisinimą (toliau – SSĮ įmoka) moka statytojai (užsakovai). SSĮ įmoką apskaičiuoja⁸⁶ statybą leidžiantį dokumentą išduodanti institucija pagal asmens, kuris siekia įteisinti savavališką statybą, pateiktą statinio ar statinio projekto ekspertizės aktą⁸⁷. SSĮ įmoka sumokama prieš išduodant statybą leidžiantį dokumentą⁸⁸.

Jeigu asmuo, prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodė, kad jis atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nėra surašytas savavališkos statybos aktas, apskaičiuota SSĮ įmoka mažinama 50 procentų⁸⁹.

Savavališkos statybos atveju su prašymu išduoti SLD pateikiamas ne tik dokumentas patvirtinantis SSĮ įmokos sumokėjimą, bet ir dokumentai pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį⁹⁰.

Atliekant audito procedūras buvo vertinta, ar statytojas (21) siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą savavališkai statybai įteisinti, pateikė statinio ar statinio projekto ekspertizės aktą,

⁸⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 1 priedo, 1 p.

⁸⁶ Ten pat, 85, 1 priedo, 6 p.

⁸⁷ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), IX skyriaus, keturioliktasis skirsnis.

⁸⁸ Ten pat, 85, 1 priedo, 7 p.

⁸⁹ Ten pat, 85, 1 priedo, 12 p.

⁹⁰ Ten pat, 85, 27 str. 5 d. 10 p.

dokumentą pagrindžiantį SSĮ įmokos sumokėjimą ir ar yra pridėti dokumentai pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį.

Nustatyta, kad visi asmenys (21) siekiantys gauti statybą leidžiantį dokumentą savavališkai statybai įteisinti, pateikė dokumentą pagrindžiantį SSĮ įmokos sumokėjimą iki SLD išdavimo, tačiau vienu atveju statytojų sumokėtas įmokos dydis buvo didesnis nei statinio dalinės ekspertizės akte apskaičiuota įmokos suma už savavališkos statybos įteisinimą⁹¹. Nustatyti 3 atvejai, kai įmoka sumokėta gerokai anksčiau nei teiktas pirminis prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą, iš jų 1 atveju⁹², įmoka sumokėta daugiau nei prieš metus, 2022 metais, statybos leidimas išduotas 2023 metais (pirminis prašymas teiktas 2023 metais). Šiuo atveju prie prašymo gauti SLD nebuvo pridėtas savavališkos statybos sąnaudų vertę patvirtinantis dokumentas, o SSĮ įmoka 2022 metais buvo sumokėta jau sumažinta (50 proc.). Darytina išvada, kad asmuo, ar ekspertas, iš anksto įsivertino, kad savavališkos statybos aktas, iki prašymo pateikimo momento, nebus surašytas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos.

Pastebėta, kad nei vienu atveju prie prašymo gauti SLD nebuvo pridėti dokumentai pagrindžiantys SSĮ įmokos apskaičiavimo dydį, kurį apskaičiavo SLD išduodanti institucija – savivaldybės administracija, pagal statytojo statinio ar statinio projekto ekspertizės aktą. Įmokos dydį skaičiavo savavališką statybą siekiantys įteisinti asmenys ar ekspertai. Remiantis Statybos techniniu reglamentu⁹³ atliekant statinio ekspertizę nustatomos savavališkai atliktų statybos darbų (įskaitant statybos produktus) sąnaudos ir sudaromi sąnaudų kiekių žiniaraščiai, pagal kuriuos apskaičiuojama savavališkai atliktų statybos darbų sąnaudų vertė⁹⁴ (bet ne įmokos už savavališkos statybos įteisinimą dydis).

Be to, iš patikrinto 21 atvejo, net 6 –iems objektams buvo surašyti savavališkos statybos aktai (Vakarų Lietuvos SVP departamentas, paskaičiuotos ir sumokėtos įmokos nebuvo sumažintos 50 proc.) Tai rodo, kad tik 14 fizinių asmenų ir 1 juridinis asmuo per du metus kreipėsi norėdami savanoriškai įteisinti savavališkas statybas Šiaulių mieste. Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai pateikė atsakymą „...savavališkos statybos statinių įteisinimas – Valstybinės teritorijų planavimo inspekcijos kompetencija⁹⁵...“, tačiau teisės aktai numato pareigą tikrinti ir Savivaldybės administracijai.

Statybos įstatyme⁹⁶ nustatyta, kad jeigu asmuo, siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą, prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodo, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, SLD išdavimo procedūros nestabdomos, ir asmeniui sumokėjus įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, atliekamos nustatyta tvarka. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija apie tokį prašymą informuojama per 3 darbo dienas nuo jo gavimo.

Nustatyta, kad audituojamu laikotarpiu savivaldybė tik 1 kartą⁹⁷ kreipėsi į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją (2023 metais prašymų pateikta 45; 2024 metais – 15). Be to pavėluotai, t. y. vėliau nei per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo (Žr. 7 lentelė).

⁹¹ Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos patikrinimo išvados SLD, (duomenys neskelbtini).

⁹² Vieno buto gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini), Šiauliuose, rekonstravimo projektas (savavališkos statybos įteisinimas), padalinant pastato patalpas į du butus.

⁹³ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 156.2. p.

⁹⁴ *Ten pat*, 93, 156.2. p.

⁹⁵ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 16 d. raštas Nr. S-242 „Dėl pradedamo statybos leidimų išdavimo atitikties audito“, Priedas Nr. 2: Atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ klausimynas, 5 klausimo j) punkto atsakymas.

⁹⁶ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 19 d.

⁹⁷ (duomenys neskelbtini).

Eil. Nr.	Statytojo prašymas gauti SLD	Statytojo mokėjimai	Savivaldybė informuoja Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją
1.	2022 metais pirminis prašymas	2022 metais sumokėta įmoka už savavališkos statybos įteisinimą sumažinta 50 proc.). 2022 metais sumokėta įmoka už SLD	2022 metais neinformuota
2.	2023 metais pakartotinis prašymas	- -	Informuota 2023 metais

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal IS „Infostatyba“ duomenis

Statybos įstatyme⁹⁸ nurodyta, kad Savivaldybės meras ar jo įgaliotas išduoti statybą leidžiantį dokumentą savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, nagrinėdamas prašymą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, privalo statybos techniniame reglamente nustatyta tvarka patikrinti⁹⁹ ar nėra požymių, kad prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nenurodyta prašyme. Laikoma, kad tokie požymiai yra, kai yra duomenų (su prašymu išduoti leidimą pateiktoje dokumentacijoje, viešai prieinamuose žemėlapiuose, ortofotografijose, vietovių fotografijose („Street View“) ar iš kitų duomenų šaltinių), kad statinys ar jo dalys, kurių statybai prašoma išduoti statybą leidžiantį dokumentą, galimai jau yra pastatyti.

Nustačius¹⁰⁰ požymius, savivaldybės administracijos įgaliotas valstybės tarnautojas privalo sustabdyti statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras ir informuoti apie tai Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos ir prašymą pateikusį asmenį.

Atliekant audito procedūras buvo vertinta, ar statybos leidimo išdavimo procedūros metu savivaldybės atsakingi darbuotojai tikrino, ar nėra siekiama įteisinti jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nenurodyta prašyme.

Audito procedūrų metu peržiūrėjome IS „Infostatyba“ duomenis, juos lyginome su prie prašymo pridėtų dokumentų informacija, viešinimo duomenimis, kita viešai prieinama informacija. Pastebėta, kad:

- ypatingajam statiniui¹⁰¹ 2025 metais buvo išduotas leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą (tuo pačiu keičiant ir paskirtį). Tačiau pagal visuomenės informavimo metu viešai skelbiamus projektinius pasiūlymus¹⁰² ir viešai prieinamą informaciją („Google maps“ ir kt.) pastebėta, kad pastato fasadas keitėsi: buvo šiltintas, keitėsi pirmo aukšto langų dydžiai (padaryti papildomi išėjimai), padarytas naujas įvažiavimas į rūšį, pakeistas šildymo būdas ir kt. Pagal www.google.com/maps informaciją matyti, kad darbai pradėti 2022 metais, tačiau audito procedūrų atlikimo metu¹⁰³ nebuvo užregistruotas pranešimas apie statybos pradžią; prašyme¹⁰⁴ išduoti statybą leidžiantį dokumentą nenurodyta, kad atlikti savavališkos statybos darbai; darbai, neturint SLD, nefiksuoti ir Savivaldybės administracijos atsakingų asmenų.

⁹⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 18 d.

⁹⁹ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13.9. p.

¹⁰⁰ Ten pat, 99, 14.1. p.

¹⁰¹ (duomenys neskelbtini) SLD - statinio paprastas remontas (Registracijos Nr. (duomenys neskelbtini)).

¹⁰² Prieiga per internetą: (duomenys neskelbtini).

¹⁰³ 2024 metais.

¹⁰⁴ 2025 metais pakartotinis prašymas išduoti SLD (pirminis prašymas teiktas 2024 metais).

- neypatingajam statiniui 2025 metais buvo išduotas leidimas pakeisti statinio (-ių)/ patalpos (-ų) paskirtį¹⁰⁵. Pagal pateiktus dokumentus matyti, kad planuota ne tik pakeisti patalpos (-ų) paskirtį, bet ir įrengti gyvenamąsias patalpas (*duomenys neskelbtini*). (*duomenys neskelbtini*) įrengti ir atidaryti 2023 metais¹⁰⁶, tačiau prašymas išduoti SLD pateiktas 2024 metais. Remiantis (*duomenys neskelbtini*) planu¹⁰⁷ buvo numatyta iki 2022 metų „inicijuoti patalpų, adresu (*duomenys neskelbtini*), Šiauliai, paprastojo remonto, pritaikant patalpas (*duomenys neskelbtini*) veiklai vykdyti, remonto darbų pirkimo procedūras ir atlikti viešąjį pirkimą“, o nuo 2022 metų iki 2023 metų koordinuoti ir kontroliuoti patalpų paprastojo remonto darbus;
- vienam nesudėtingajam statiniui¹⁰⁸ 2024 metais buvo išduotas leidimas rekonstruoti statinį. Statytojas (jo įgaliotas asmuo) kartu su prašymu, siekdamas įteisinti savavališkai rekonstruotą pastatą, pateikė dokumentus¹⁰⁹ dėl 6,6 kv. m. užstatytos pastato dalies, kuriai buvo surašytas Statybos inspekcijos savavališkos statybos aktas. Tačiau prie prašymo pridėtuose dokumentuose neteisėtai buvo įtraukta ir savavališkai pastatyta 4,4 kv. m. pastato patalpa. SSI įmoka apskaičiuota ir sumokėta tik už 6,6 kv. m. pastato dalį.

Pastebėtina, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos (*duomenys neskelbtini*) statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo patikrinimo akte nustatyta, kad SLD išduotas neteisėtai.

Tokie atvejai rodo, kad SLD išdavimo procedūros atliktos ne pilnos apimties arba atliktos netinkamai. Norint išvengti situacijos, kai, išdavus statybos leidimą, jis vėliau gali būti pripažintas neteisėtu, būtina užtikrinti, kad statybos leidimų išdavimo sistema veiktų efektyviai. Tai pasiekti leistų aiškiai nustatyta vidaus tvarka, strategija, atidumas, atsakomybė.

1.3. Visuomenės informavimas, apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, iš esmės atitinka reikalavimus

Nuo 2024 m. lapkričio 1 d. pasikeitė visuomenės informavimo tvarka, ji tapo trumpesnė, o pagal visuomenei pavišintus naujos sudėties projektinius pasiūlymus, dėl visuomenei svarbaus statinio¹¹⁰ ar jo dalies projektavimo, gaunamas ir statybą leidžiantis dokumentas (išskyrus teisės aktų numatytus atvejus, kai statinio projektas rengiamas vienu etapu).

Statytojas (statytojo įgaliotas asmuo) prašymą informuoti visuomenę, apie parengtus statinių projektinius pasiūlymus teikia per IS „Infostatyba“, kai numato rengti naujų statinių, rekonstruojamų statinių ar statinių dalių (kai reikalingas statybą leidžiantis dokumentas) projektinius pasiūlymus¹¹¹. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, patikrina, ar su prašymu ir projektiniais pasiūlymais pateikti visi privalomi dokumentai ir per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos paskelbia IS „Infostatyba“, arba atmeta prašymą informuodamas statytoją apie trūkstamus dokumentus¹¹². Taip pat projektinius pasiūlymus ir pranešimą (kurie turi būti nuasmeninti) paskelbia savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje (arba jame pateikia nuorodą į atitinkamą svetainės skiltį).

¹⁰⁵ Administracinės paskirties pastato (*duomenys neskelbtini*), Šiauliai, patalpų paskirties keitimas į gyvenamąją, nekeičiant pastato pagrindinės tikslinės paskirties (administracinės paskirties, neypatingasis statinys).

¹⁰⁶ Prieiga per internetą: (*duomenys neskelbtini*) ir prieiga per internetą: (*duomenys neskelbtini*).

¹⁰⁷ Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus (*duomenys neskelbtini*) patvirtintas „(*duomenys neskelbtini*) planas“, 1 p. Prieiga per internetą: (*duomenys neskelbtini*).

¹⁰⁸ Vieno buto gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*), Šiauliai, supaprastintas rekonstravimo projektas (savavališkos statybos padarinių šalinimas), 2024 metais leidimas rekonstruoti statinį (-ius) Nr. (*duomenys neskelbtini*).

¹⁰⁹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 5 d. 10 p.

¹¹⁰ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 4 priedas.

¹¹¹ *Ten pat*, 110, 60 p.

¹¹² *Ten pat*, 110, 61 p.

Tinkamai atlikus visuomenės informavimo procedūras, jos bus laikomos užbaigtomis prie prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pridėjus projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitą ir ją pavišinus IS „Infostatyba“¹¹³.

Audito metu vertinome, ar pasikeitus¹¹⁴ visuomenės informavimo tvarkai savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija apie visuomenei svarbių statinių projektavimą ir parengtus projektinius pasiūlymus, ar savivaldybės atsakingas asmuo per 3 darbo dienas peržiūri ir paskelbia IS „Infostatyba“ statytojų pateiktus projektinius pasiūlymus visuomenės informavimui. Taip pat vertinome, ar statytojas (užsakovas) pateikdamas prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikia ir projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitą (naujo statinio statybos arba rekonstravimo atvejais).

Nustatyta, kad savivaldybės internetinėje svetainėje ir IS „Infostatyba“ yra skelbiama informacija apie visuomenei svarbių statinių projektavimą ir parengtus projektinius pasiūlymus, statytojas (užsakovas) pateikdamas prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikia ir projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitą. Tačiau iš papildomai atsirinktų 8 objektų, kurių ataskaitos apie atliktą projektinių pasiūlymų viešinimą buvo registruotos po 2024 m. lapkričio 1 d., pastebėta kad:

- vieno objekto¹¹⁵ pateikta projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaita buvo be priedų (be vizualizacijos), projekto pavadinime nebuvo nurodytas adresas¹¹⁶, be to SLD pavadinimas (leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius)) nesutapo su projekto pavadinimu (statinių rekonstravimo projektas).
- kito objekto¹¹⁷ pateikta projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaita buvo su priedais, tačiau pridėto projekto pavadinimas – ... pastatų paskirties keitimo... kapitalinio remonto – nesutapo su išduotu SLD – leidimas statyti naują (- us) statinį (- ius);
- prie prašymo pateiktoje 2024 metų projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitoje yra klaidų: „...pastato pagrindiniai rodikliai:...žemės sklypas (*duomenys neskelbtini*), Alytus...“, paskui rašoma kad „su parengtais projektiniais pasiūlymais...susipažinti galima – (*duomenys neskelbtini*) Alytaus m. sav.“. Nenurodytas joks el. pašto adresas, ar telefono Nr., kuriuo suinteresuoti asmenys galėtų teikti pasiūlymus ar pastabas. Vėliau rašoma, kad „į viešą susirinkimą suinteresuoti visuomenės atstovai neatvyko. Iki viešo susirinkimo pradžios ir jo metu pasiūlymų nebuvo gauta“.

¹¹³ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 66 p.

¹¹⁴ Buvo atrinkti 8 objektai, kurių ataskaitos apie atliktą projektinių pasiūlymų viešinimą registruotos nuo 2024 m. lapkričio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.

¹¹⁵ 2024 metais leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius) (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*) ir kiemo statinio (unik. Nr. (*duomenys neskelbtini*)) Šiaulių m. rekonstravimo projektas.

¹¹⁶ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 6.8. p.

¹¹⁷ (*duomenys neskelbtini*) 2024 metų ataskaita apie atliktą projektinių pasiūlymų viešinimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Gamybos, pramonės, kitos ir garažų paskirties pastatų paskirties keitimo į gydymo, (*duomenys neskelbtini*), Šiauliai, kapitalinio remonto projektas“, o SLD 2025 metais išduotas statyti naują (-us) statinį (-ius).

1.4. Ne visais atvejais išduoto statybos leidimo rūšis atitiko projektinius sprendinius

Statybos įstatyme¹¹⁸ nustatyta, kad jei numatoma atlikti statybos darbus, priskiriamus skirtingoms statybos rūšims, gali būti rengiamas vienas skirtingas statybos rūšis jungiantis statinio projektas, statinio projekto pavadinime nurodant atliekamų darbų rūšis.

Statybos techniniame reglamente¹¹⁹ projekto pavadinimas – statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto, paprastojo remonto, griovimo projekto (ar jungiančio kelias statybos rūšis projekto) ar kitos rūšies statinio projekto pavadinimas, nurodomas techninėje užduotyje, visuose kituose projekto dokumentuose, statybą leidžiančiame dokumente, statybos užbaigimo dokumentuose. Projekto pavadinime nurodoma: statinio ar jo patalpos (patalpų) pagrindinė naudojimo paskirtis ir paskirties grupė, adresas, projekto rūšis (statybos projektas, rekonstravimo projektas ar kitas). Prireikus projekto pavadinime gali būti įrašomi dviejų ar daugiau pagrindinių statinių duomenys ir nurodomos atitinkamos projektų rūšys.

Audito metu vertinome, ar statybą leidžiančiame dokumente nurodytas statybos rūšies pavadinimas sutampa su statinio projekto (nuo 2024 m. lapkričio 1 d. statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiamas dokumentas – projektiniai pasiūlymai) pavadinime įrašytu statybos rūšies pavadinimu (rekonstravimo, kapitalinio remonto, paprastojo remonto atvejais ir pan.).

Nustatyta atvejų, kai statybą leidžiančiame dokumente nurodytas statybos rūšies pavadinimas nesutapo su statinio projekto, ar projektinių pasiūlymų, pavadinime įrašytu statybos rūšies pavadinimu, arba pagal projektą numatomais atlikti darbai, pvz.:

- Savivaldybės administracija 2025 metais išdavė SLD („Leidimas statyti naują (-us) statinį (-ius)“ Nr. *(duomenys neskelbtini)*), tačiau prie prašymo pridėtų projektinių pasiūlymų pavadinimas „Gamybos, pramonės, kitos ir garažų paskirties pastatų paskirties keitimo į gydymo, *(duomenys neskelbtini)*, Šiauliai, kapitalinio remonto projektas“. Peržiūrėjus dokumentus matyti, kad buvo teiktas prašymas numatant atlikti statybos darbus, priskiriamus skirtingoms statybos rūšims. Prašyme nurodoma: lietaus nuotekų tinklai – naujo statinio statyba, skalbykla – statinio kapitalinis remontas su paskirties keitimu, dirbtuvės – statinio kapitalinis remontas su paskirties keitimu, garažas – statinio kapitalinis remontas su paskirties keitimu, kiemo aikštelė – statinio rekonstravimas, lietaus nuotekų rezervuaras – naujo statinio statyba. Statinio projekto pavadinime nenurodytos visos atliekamų darbų rūšys.
- Savivaldybės administracija 2025 metais išdavė SLD („Leidimas pakeisti statinio (-ių) / patalpos (-ų) paskirtį“ Nr. *(duomenys neskelbtini)*)¹²⁰, tačiau jau prie pridėtų projektinių pasiūlymų matyti, kad tai ne vien statinio ar patalpos paskirties keitimas. Dokumentuose nurodyta, kad naujai numatoma įrengti 10 kambarių performuojant esamas patalpas.

Administracinės paskirties pastate dalis administracinės paskirties patalpų galėtų būti keičiamos į gyvenamosios paskirties patalpas, kai didžioji dalis pastato patalpų lieka administracinės paskirties, o gyvenamosios paskirties patalpos atitiktų normatyvinių statybos techninių, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų ir kitų teisės aktų joms nustatytus reikalavimus bei nuo administracinės paskirties pastatų jos būtų atskirtos atitvaromis, turėti atskirus įėjimus ir atskiras (atjungimo ventiliais, apskaitos prietaisais,

¹¹⁸ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 24 str. 2 d.

¹¹⁹ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 6.8. p.

¹²⁰ Administracinės paskirties pastato *(duomenys neskelbtini)*, Šiauliai, patalpų paskirties keitimas į gyvenamąją, nekeičiant pastato pagrindinės tikslinės paskirties (administracinės paskirties, neypatingasis statinys).

sklendėmis ir pan.) inžinerines sistemas¹²¹. Tačiau pagal statytojo pateiktus brėžinius matyti, kad gyvenamosios patalpos „kambariai“ nėra aiškiai atskirti nuo administracinių patalpų, be to neturi atskirų inžinerinių sistemų.

Be to, 2025 metais statytojo pateiktas prašymas per IS „Infostatyba“ (Registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ištaisyti klaidas dokumente (SLD), nes „...patalpose atliktas paprastas remontas, kuris turi atspindėti leidime, nes Registrų centras neregistruoja kadastro bylos“.

- Savivaldybės administracija 2024 metais išdavė SLD („Leidimas rekonstruoti statinį (- ius)“ Nr. *(duomenys neskelbtini)*)¹²², tačiau projekto pavadinimas - „... kapitalinio remonto projektas“.
- Savivaldybės administracija 2024 metais išdavė SLD („Leidimas statyti naują (- us) statinį (- ius)“ Nr. *(duomenys neskelbtini)*)¹²³, tačiau projekto pavadinimas – „... rekonstravimo projektas“.

Manome, kad jungiančio kelias statybos rūšis projektas ir statybos leidimas galimai pagreitina statybos proceso pradžią, tačiau su tuo iškyla daugiau rizikų dėl atskirų statinių ar jo dalių neatitikimo projektui. Be to, netinkamai nurodytas statybos rūšies pavadinimas gali įtakoti statybos užbaigimo procedūrų eigą ir laiką. Tokie atvejai rodo, kad turėtų būti numatytos vidaus kontrolės procedūros ir jų veikimo peržiūra.

1.5. Sumokėtos tinkamo dydžio įmokos už statybą leidžiantį dokumentą

Valstybės rinkliava¹²⁴ – privaloma įmoka už valstybės ir vietos savivaldos institucijų, įstaigų, tarnybų ar organizacijų, išskyrus teismus, teikiamas paslaugas, išskyrus specialiuose įstatymuose nustatytas paslaugas, už kurias šiuose įstatymuose nustatyta tvarka numatytas kitoks atlyginimas. Valstybės rinkliava imama už įstatymuose, Europos Sąjungos reglamentuose ar sprendimuose nustatytas institucijų teikiamas asmenims paslaugas. Valstybės rinkliavos dydžius nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė¹²⁵.

Statybos įstatyme¹²⁶ nustatyta, kad SLD gauti su prašymu turi būti pateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje IS „Infostatyba“.

Audito metu tikrinome ar su projektais ir kitais privalomais dokumentais, statybą leidžiančiam dokumentui gauti kartu pateikiami ir valstybinės rinkliavos sumokėjimą įrodantys dokumentai. Taip pat žiūrėjome ar sumokama tinkamo dydžio įmoka už statybą leidžiančio dokumento išdavimą.

Nustatyta, kad įmokos sumokėjimą patvirtinantys dokumentai pridedami prie prašymo gauti SLD, patikrintų įmokų dydžiai atitiko nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

Pastebėta kad dažnu atveju teikiamas vienas prašymas gauti statybos leidimą, kuris apjungtų kelias statybos rūšis (keliems statiniams), už kurį sumokama vieno dydžio įmoka už SLD išdavimą.

¹²¹ Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 (2024 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. D1-197 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 23 p.

¹²² *(duomenys neskelbtini)* kapitalinio remonto projektas.

¹²³ *(duomenys neskelbtini)* ir kiemo statinio (Unik. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) Šiaulių mieste rekonstravimo projektas.

¹²⁴ Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas, 2000 m. birželio 13 d. Nr. VIII-1725 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 1 d.

¹²⁵ Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 (2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1442 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 4.532., 4.533., 4.535. – 4.539⁷ p.

¹²⁶ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 8 d.

2. Ne visais atvejais 2023–2024 metais buvo laikomasi statybos leidimų procedūrų terminų

SLD išdavimas tai – procesas, kurio metu pateikiamas ir patikrinamas prašymas ir jį pagrindžiantys dokumentai, patikrinami statinio projektas (projektiniai pasiūlymai) ir, jeigu nėra nustatyta trūkumų (gautos teigiamos derinančių institucijų išvados), išduodamas ir užregistruojamas IS „Infostatyba“ SLD, suteikiantis teisę statytojui vykdyti leidime nurodytus statybos darbus. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir operatyvumą, įstatymų leidėjas SLD reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatė terminus, kurių pagrindu atliekamos prašymo ir pridėtų dokumentų patikrinimo, paraiškų derinti statinio projektą (projektinius pasiūlymus) formavimo ir patikrinimo, SLD išdavimo ir užregistravimo IS „Infostatyba“, procedūros. Terminų laikymasis leidžia SLD išdavimui vykti sklandžiai ir skaidriai, o bet kokie terminų pažeidimai gali lemti reikšmingus padarinius – neišduotą (-us) statybos leidimą (-us) ir nevykdomus statybos darbus, tuo pačiu sąlygoti asmenims ir finansinius nuostolius. Svarbiausi terminai SLD išdavime yra pateikiami 8 lentelėje.

8 lentelė. Teisės aktuose numatyti terminai procedūroms atlikti

Veiksmas, atliekamas SLD išdavime	Teisės aktų nustatytas terminas veiksmui atlikti
Prašymo su pateiktais dokumentais užregistravimas IS „Infostatyba“.	Nuotoliniu būdu pateiktas prašymas užregistruojamas automatiškai ir tą pačią dieną apie tai per IS „Infostatyba“ informuojamas jo pateikėjas.
Užregistravus prašymą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas patikrina prašymą ir dokumentus.	Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo.
Prašymas pažymimas kaip priimtas ir paskelbiami subjektai, jų įgaliotus padaliniai, kurie privalo pagal SĮ 27 ¹ straipsnyje nurodytą kompetenciją patikrinti statinio projekto (projektinių pasiūlymų) atitiktį.	Ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo priėmimo.
Pateikęs ne visus dokumentus, nurodytus teisės aktuose, įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nenagrinėjamas ir apie tai IS „Infostatyba“ pranešama prašymą teikusiam asmeniui.	Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą įregistravimo dienos.
Nustačius aplinkybes, kad prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nėra nurodyta prašyme, sustabdoma SLD išdavimo procedūra ir apie tai informuojama Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija ir prašymą pateikęs asmuo. SLD išdavimo procedūros atnaujinamos kai yra gaunamas atsakymas iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos.	SLD išdavimo procedūros atnaujinamos praėjus 20 darbo dienų nuo jų sustabdymo arba anksčiau, kai yra gaunamas atsakymas iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos.
Statinio projekto (projektinių pasiūlymų) tikrinimas iš išvados pateikimas.	Skaičiuojant nuo statinio projekto (projektinius pasiūlymus) privalančių patikrinti subjektų paskelbimo IS „Infostatyba“ dienos, skiriama: 1) 20 darbo dienų – ypatingojo statinio statybos ir rekonstravimo atveju; 2) 10 darbo dienų – kitais, negu nurodyti 1 punkte, atvejais. Tikrinantis asmuo ne vėliau kaip iki nurodyto statinio projekto (projektinių pasiūlymų) patikrinimo termino pabaigos IS „Infostatyba“ paskelbia pritarimą ar nepritaramą statinio projektui (projektiniams pasiūlymams).
Nepritariama statinio projektui (projektiniams pasiūlymams) ir pateikiamos pastabos, apie tai informuojamas prašymo pateikėjas.	Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po statinio projekto patikrinimo termino pabaigos, arba iki šio termino pabaigos, jei gauti visų statinio projekto privalėjusių patikrinti subjektų sprendimai dėl statinio projekto derinimo ir jei bent vienas subjektas statinio projektui nepritarė. Statytojas apie tai per 3 darbo dienas praėjus projektinių pasiūlymų patikrinimo terminui informuojamas IS „Infostatyba“.
Nepateikus nepritario projektiniams pasiūlymams motyvų arba kilus abejonių dėl šių motyvų pagrįstumo, kilus abejonių dėl pritarimo projektiniams pasiūlymams pagrįstumo, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas savo iniciatyva arba statytojo ar jo įgalioto asmens, projektinius pasiūlymus tikrinančių ar kitų asmenų prašymu turi teisę sustabdyti SLD	Ne ilgesniam kaip 8 darbo dienų terminui sustabdyti SLD išdavimo procedūrą (tai pažymėdamas IS „Infostatyba“) ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo SLD išdavimo procedūros sustabdymo organizuoti suinteresuotų šalių pasitarimą. Institucija atsakymą privalo pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

išdavimo procedūrą (tai pažymėdamas IS „Infostatyba“) ir organizuoti suinteresuotų šalių (projektiniams pasiūlymams nepritarusių ar galbūt nepagrįstai pritarusių subjektų, statybos valstybinės priežiūros institucijos atstovo, prašymo pateikėjo ir kitų) pasitarimą, kad išsiaiškintų kilusius neaiškumus. Neišsprendus klausimo dėl galbūt nepagrįsto nepritarimo projektiniams pasiūlymams, arba dėl galbūt nepagrįsto pritarimo, savivaldybės administracija raštu kreipiasi į subjektą (padalinį) tikrinti projektinius pasiūlymus įgaliojusią instituciją, prašydama patvirtinti pagrįstais arba pripažinti nepagrįstais nepritarimo projektiniams pasiūlymams motyvus ar patvirtinti pagrįstu pritarimą projektiniams pasiūlymams arba pripažinti, kad pritarta projektiniams pasiūlymams nepagrįstai pateikiant motyvus. Institucija atsakymą privalo pateikti. Jei institucija nepritarimo projektiniams pasiūlymams motyvus pripažįsta nepagrįstais ar patvirtina, kad projektiniams pasiūlymams pritarta pagrįstai, SLD išduodamas.	
Atliekamos pakartotinai teikto pakeisto pagal pastabas statinio projekto (projektinių pasiūlymų) tikrinimo procedūros.	Tikrinimo procedūros atliekamos per 10 darbo dienų, skaičiuojant nuo dienos, kurią IS „Infostatyba“ pakartotinis prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą pažymimas kaip priimtas.
Statybos leidimas išduodamas, registruojamas ir paskelbiamas IS „Infostatyba“.	Per 3 darbo dienas, praėjus nustatytam projektinių pasiūlymų patikrinimo terminui.
Asmens prašymu išduodamas įgaliojimo valstybės tarnautojo pasirašytas SLD ar nuotoliniu būdu pateikiamas įgaliojimo valstybės tarnautojo elektroniniu parašu pasirašytas SLD.	Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal teisės aktų nuostatas¹²⁷

Audito metu vertinome, ar išduodant statybos leidimus yra laikomasi teisės aktuose imperatyviai nustatytų SLD išduoti terminų.

Siekiant patikrinti kaip Savivaldybė išduodama SLD laikosi teisės aktuose nustatytų terminų, audito procedūroms atlikti atsirinkome 50 iš 291 2023 metais išduotų SLD, o 2024 metais atsirinkome 30 iš 339 išduotų SLD. Peržiūrėjus atrinktus audituoti pavyzdžius nustatyta tam tikrų neatitikimų (*Žr. audito ataskaitos 5 priedą*):

- 2023 metais 23¹²⁸ iš 50 peržiūrėtų atvejų IS „Infostatyba“ sistemos automatiškai nustatytas statinio projekto derinimo (tikrinimo) terminas buvo suformuotas 2 d. d. ilgesnis, nei tai numato teisės aktai¹²⁹;
- 2023 metais 8¹³⁰ iš 50 peržiūrėtų atvejų IS „Infostatyba“ peržiūrėjus derintus statinio projektus dėl informacinės sistemos „Infostatyba“ automatiškai sugeneruoto ilgesnio nei numatyta 2 d. d. derinimo termino, vėluota pateikti statinio projekto derinimo išvadas¹³¹;

¹²⁷ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 8 d., 12 d. 1–2 p., 13 d., 15 d., 18 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 13, 14, 14.1., 15, 16, 17, 19, 20, 22 p.

¹²⁸ *Prašymai dėl SLD išdavimo, kuriuose buvo nustatyti 2 d. d. ilgesni nei numatyta teisės aktuose, derinimo terminai: (duomenys neskelbtini).*

¹²⁹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 12 d. 1 ir 2 p.: „1) 20 darbo dienų – ypatingojo statinio statybos ir rekonstravimo atveju; 2) 10 darbo dienų – kitais, negu nurodyti šios dalies 1 punkte, atvejais“; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 15 p.

¹³⁰ *Prašymai dėl SLD išdavimo, kuriuose buvo nustatytas išvadų dėl statinio projektų derinimo vėlavimas dėl IS „Infostatyba“ automatiškai nustatyto ilgesnio termino (2 d. d.): (duomenys neskelbtini).*

- 2023 metais 1¹³² iš 50 peržiūrėtų atveju pateikta derinimo išvada pasibaigus statinio projekto tikrinimo terminui¹³³;
- 2023 metais 7¹³⁴ iš 50 peržiūrėtų išduotų statybą leidžiančių dokumentų atvejų SLD buvo išduoti (1–4 d. d. vėluojant) nesilaikant teisės aktuose¹³⁵ numatyto 3 d. d. termino.
- 2024 metais 2¹³⁶ iš 30 peržiūrėtų išduotų statybą leidžiančių dokumentų atvejų SLD buvo išduoti (1–4 d. d. vėluojant) nesilaikant teisės aktuose¹³⁷ numatyto 3 d. d. termino.

Skyriaus paprašius pakomentuoti dėl kokių priežasčių IS „Infostatyba“ dažnu atveju sistemos automatiškai nustatytas statinio projekto patikrinimo terminas yra 2 d. d. ilgesnis nei tai numato teisės aktai, gautas atsakymas, kad ilgesnis terminas gaunamas dėl papildomo laiko užduočių sistemoje suformavimui¹³⁸.

Svarbu paminėti, kad IS „Infostatyba“ SLD procedūrų terminus (pvz. statinio projektų – projektinių pasiūlymų tikrinimo) sugeneruoja automatiškai, todėl Savivaldybės administracijos už SLD išdavimą atsakingi asmenys negali jų pakeisti rankiniu būdu. Skyriaus darbuotojai pokalbių metu nurodė, kad netikrina IS „Infostatyba“ automatiškai sugeneruotų terminų.

¹³¹ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 16 p.

¹³² (duomenys neskelbtini) prašymas Nr. (duomenys neskelbtini) (Numatyta sistemos iki (duomenys neskelbtini)) Derinimo išvada – (duomenys neskelbtini) Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistas Nr. (duomenys neskelbtini).

¹³³ Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 16 p.

¹³⁴ (duomenys neskelbtini).

¹³⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 13 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 17 p.

¹³⁶ (duomenys neskelbtini).

¹³⁷ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 13 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 17 p.

¹³⁸ 2025 m. gegužės 15 d. Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus el. paštu pateikti 2025 m. gegužės 14 d. atitikties audito „Statybos leidimų išdavimas“ papildomų klausimų 9 klausimo atsakymas.

3. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams viešinama netiksli informacija apie statybos leidimų išdavimą

Viešojo administravimo įstatyme reglamentuota, kad administracines paslaugas¹³⁹ teikia tik viešojo administravimo subjektai. Viešojo administravimo subjektas¹⁴⁰ turi sudaryti savo teikiamų administracinių paslaugų sąrašą ir vadovaudamasis Vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka¹⁴¹ parengti, patvirtinti ir paskelbti teikiamų administracinių paslaugų aprašymus. Savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų sąrašas yra skelbiamas Savivaldybės internetinėje svetainėje¹⁴².

Atliekamo audito metu vertinome ar už statybą leidžiančių dokumentų išdavimą atsakingas Skyrius¹⁴³ viešina visuomenei su statybą leidžiančių dokumentų išdavimo administracine paslauga susijusią informaciją savivaldybės internetinėje svetainėje.

Savivaldybė, Savivaldybės internetinėje svetainėje skiltyje „Paslaugos“ / „Administracinės paslaugos“ / „XX. Teritorijų planavimas, statyba, kultūros paveldas“ / „Statybą leidžiančių dokumentų išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas arba galiojimo panaikinimas“ viešina bendro pobūdžio informaciją apie statybos leidimų išdavimo administracinę paslaugą (Informacija Savivaldybės internetinėje svetainėje¹⁴⁴ buvo atnaujinta 2025 m. vasario 11 d.):

- išduodamų statybos leidimų rūšis;
- paslaugos teikimo būdą – prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą teikiamas elektroniniu būdu naudojantis Teritorijų planavimo ir statybos vartais (TPS vartai) teikiant IS „Infostatyba“;
- paslaugos gavėjus – Fiziniai ir juridiniai asmenys;
- paslaugos rezultatą – išduotas SLD;
- teisės aktus, reglamentuojančius statybos leidimų išdavimą; informaciją ir dokumentus, kuriuos turi pateikti asmuo;
- paslaugos suteikimo kainas ir duomenis mokėjimui atlikti;
- už paslaugos suteikimą atsakingų asmenų kontaktus;
- paslaugos suteikimo trukmę.

Vis dėlto, Tarnybos manymu, įvertinus Savivaldybės internetinėje svetainėje Skyriaus viešai skelbiamą informaciją apie statybos leidimų išdavimą, ji yra nepakankama dėl šių priežasčių:

¹³⁹ Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, 1999 m. birželio 17 d. Nr. VIII-1234 (2020 m. gegužės 28 d. įstatymo Nr. XIII-2987 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 19 str. 1 d. 1–4 p.: *Administracinės paslaugos yra: 1) teisės aktų nustatytų dokumentų, kurių turėjimas patvirtina viešojo administravimo subjekto suteikiamos teisės įgijimą, išdavimas; 2) viešojo administravimo subjekto veiksmai išduodant teisės aktų nustatytus dokumentus su valstybės registruose, valstybės informacinėse sistemose, archyvuose ar paties viešojo administravimo subjekto turima informacija; 3) teisės aktų nustatytų ir asmenų privalomai viešojo administravimo subjektams teikiamų dokumentų ar informacijos priėmimas; 4) teisės aktų nustatytos informacijos registravimas valstybės registruose ar valstybės informacinėse sistemose asmens prašymu.*

¹⁴⁰ Ten pat, 139, 2 str. 20 d.: „Viešojo administravimo subjektas – viešasis juridinis asmuo, valstybės ar savivaldybės valdoma įmonė, kolegiali ar vienasmenė institucija, neturinti juridinio asmens statuso, įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą“.

¹⁴¹ Administracinių ir viešųjų paslaugų aprašymų rengimo, tvirtinimo ir skelbimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1V-644 (2024 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. 1V-518 redakcija).

¹⁴² Prieiga per internetą: <https://www.siauliai.lt/page/view/45>.

¹⁴³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. A-1122, 6.1., 6.2. p.

¹⁴⁴ Prieiga per internetą: <https://www.siauliai.lt/lt/list/view/teritoriju-planavimas-ir-statyba>.

- Skiltyje „Paslaugos apibūdinimas“ / „Ši paslauga apima statybą leidžiančių dokumentų išdavimą“ nurodyti Savivaldybės administracijos išduodamų statybos leidimų sąrašas, tačiau jis neatitinka pasikeitusio Statybos įstatymo¹⁴⁵ nuostatų;
- Skiltyje „Informacija ir dokumentai, kuriuos turi pateikti asmuo“ nurodyti dokumentai, pažymėti numeriais: 1) statinio projektas ir jo elektroninė versija arba tik statinio projekto elektroninė versija, pasirašyta elektroniniu parašu privalančių jį pasirašyti asmenų, – aplinkos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis; jeigu statinio projektas sudarytas iš atskirų dalių, pateikiamos bendroji, architektūrinė (kai ši dalis privaloma), sklypo sutvarkymo (kai ši dalis privaloma), susisiekimo (kai ši dalis privaloma), kultūros paveldo tvarkybos (su leidimu atlikti tvarkomuosius paveldosaugos darbus, kai ši dalis privaloma) dalys ir (ar) jų kompiuterinis įrašas; 2) statinio projekto ekspertizės aktas (kai statinio projekto ekspertizė privaloma pagal šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalį); 12) sanitarinės apsaugos zonos ribų planas arba kitas brėžinys, kuriame pažymėtos sanitarinių apsaugos zonų ribos, kai sanitarinės apsaugos zonos ribas dėl statytojo vykdomos ar numatomos vykdyti ūkinės veiklos privaloma nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus; 15) dokumentas, patvirtinantis atlyginimo už teisės statyti valstybinėje žemėje sumokėjimą į valstybės biudžetą, kai toks mokėjimas numatytas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9¹ straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse, neatitinka pasikeitusio Lietuvos Respublikos statybos įstatymo¹⁴⁶ nuostatų;
- Nurodytuose teisės aktuose du kartus skelbiamas tas pats teisės aktas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas¹⁴⁷, nors nurodytoje teisės akto nuorodoje¹⁴⁸ turėtų būti skelbiamas kitas teisės aktas – [Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 2016-10-27 įsakymas Nr. D1-713.](#);
- Skiltyse „Paslaugos apibūdinimas“ ir „Elektroniniu būdu teikiamos paslaugos aprašymas“ nurodoma, kad paslauga yra teikiama elektroniniu būdu naudojantis Teritorijų planavimo ir statybos vartais (TPS vartai) prašymą teikiant IS „Infostatyba“, tačiau paslaugos skiltyje „Informacija ir dokumentai, kuriuos turi pateikti asmuo“ nurodoma, kad „<...> savivaldybės administracijai pateikiamas prašymas, statinio projektas, statinio projekto visos dalys turi būti įrašytos į elektroninę laikmeną (pvz., kompaktinį diską)“;
- Siekiant suinteresuotiems asmenims geriau suprasti, ar konkrečiu atveju reikalingas statybą leidžiantis dokumentas, rekomenduotina papildomai įterpti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos sukurta apklausos įrankį¹⁴⁹ ar nuorodą į jį;

¹⁴⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 1–7 p., *pavyzdžiui*: formuoti nekilnojamojo turto kadastro objektus.

¹⁴⁶ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 5 d. 2, 3, 13, 15 ir 16 p., kurie buvo pakeisti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymas, 2023 m. gruodžio 19 d. Nr. XIV-2413 (įsigaliojo nuo 2024 m. lapkričio 1 d., išskyrus įstatyme įtvirtintas išimtis).

¹⁴⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ (2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1442 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 43 str. 3 p.; Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 32 p.

¹⁴⁹ Priega per internetą: <https://vtpsi.lrv.lt/lt/naujienos/statybos-inspekcija-pristato-nauja-iranki-skirta-pasitikrinti-deli-statybos-leidimo-privalomumo-statinio-paprastajam-remontui/>.

- Skiltyje „Paslaugos suteikimo kaina“ nėra nurodyti visi Savivaldybės išduodamų statybos leidimų¹⁵⁰, įkainiai¹⁵¹: pavyzdžiui: leidimo nugriauti statinį išdavimas – 52 Eur; leidimo pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį – 52 Eur; informacijos apie statytoją (statytojus) (užsakovą (užsakovus)) statybą leidžiančiame dokumente atnaujinimas – 52 Eur.;
- Skiltyje „Paslaugos suteikimo kaina“, siekiant aiškumo ir tikslumo bei vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms apraše¹⁵² nurodyta trijų pelės paspaudimų taisykle, rekomenduotina papildomai nurodyti informaciją dėl mokamos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą, kaip tą yra numačiusios ir kai kurios Savivaldybės¹⁵³;
- Skiltyje „Už paslaugos suteikimą atsakingi asmenys“ nurodomi Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus 3 darbuotojai ir jų kontaktai, tačiau šie duomenys nesutampa su skelbiamoje atmintinėje¹⁵⁴ pateikiama informacija (čia nurodyti Vyriausiasis architektas; Architektūros skyrius; Miesto ūkio ir aplinkos skyrius; Turto valdymo skyrius; Žemės valdymo skyrius).

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad dauguma aukščiau nurodytų trūkumų yra patikslinti Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiamoje atmintinėje¹⁵⁵.

Tam tikri trūkumai nustatyti Savivaldybės internetinės svetainės skilties „Paslaugos“ / „Administracinės paslaugos“ / „XX. Teritorijų planavimas, statyba, kultūros paveldas“ / „Specialiųjų reikalavimų išdavimas ir prašymo priėmimas“ skiltyje:

- Savivaldybės internetinėje svetainėje skiltyje „Paslaugos“ – pateiktos „INFOSTATYBA“ skilties nuoroda yra neaktyvi (Žr. 9 pav.), nors vadovaujantis teisės aktais¹⁵⁶ turi būti įdėta veikianti nuoroda į Teritorijų planavimo ir statybos vartų informacinę sistemą¹⁵⁷;

¹⁵⁰ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 6, 6¹, 7 p., 2 d.; Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 11 p.

¹⁵¹ Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 (2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1442 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 4.539⁵, 4.539⁶ ir 4.539⁷ p.

¹⁵² Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 5 p.

¹⁵³ Pavyzdžiui: Kauno miesto savivaldybė – prieiga per internetą: <https://epaslaugos.kaunas.lt/paslaugos/statyba-leidzianciu-dokumentu-isdavimas/>; Klaipėdos miesto savivaldybė – prieiga per internetą: <https://paslaugos.klaipeda.lt/epp/categories/view/2641?catId=221>.

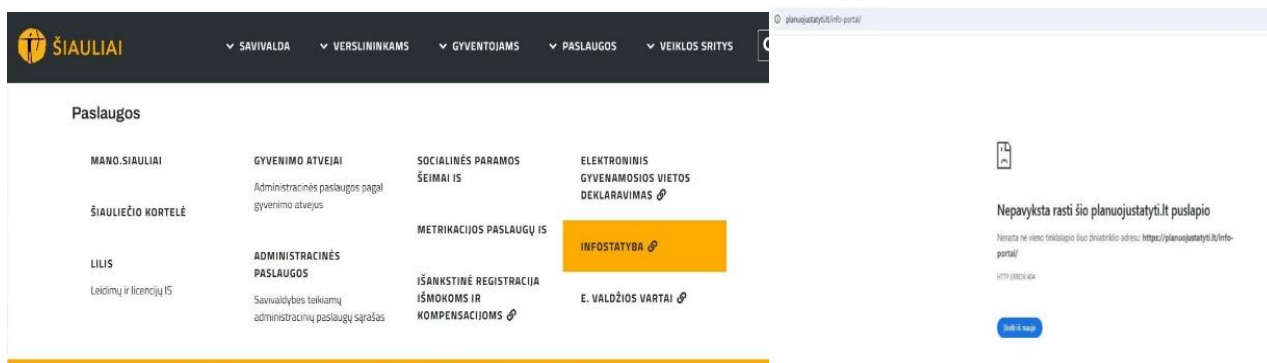
¹⁵⁴ Prieiga per internetą:

https://www.siauliai.lt/upload/media/user/22/Paslaugos/Teritoriju_planavimas/20.5_Atmintine.pdf.

¹⁵⁵ Ten pat, 154.

¹⁵⁶ Administracinių ir viešųjų paslaugų aprašymų rengimo, tvirtinimo ir skelbimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1V-644 (2024 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. 1V-518 redakcija), 14.8. p.

¹⁵⁷ Teritorijų planavimo ir statybos vartų informacinės sistemos prieiga per internetą: <https://www.planuojustatau.lt/>.

9 pav. Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija
Šaltinis – Savivaldybės internetinės svetainės skiltis „Paslaugos“ / „INFOSTATYBA“.

- Atkreipiamas dėmesys į tai, kad audituojamu laikotarpiu Administracinėje paslaugoje – „Specialiųjų reikalavimų išdavimas ir prašymo priėmimas“ nebuvo nurodyti Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus įgalioto valstybės tarnautojo, kuris galėtų suteikti papildomos informacijos, gyventojams kilus klausimų, kontaktai (Žr. 10 pav.) kaip numatyta įstatyme¹⁵⁸.

Paslauga nemokama.

Už paslaugos suteikimą atsakingi asmenys:

Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus įgaliotas valstybės tarnautojas:
tel. [redacted]

10 pav. Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija
Šaltinis – Savivaldybės internetinė svetainė: <https://www.siauliai.lt/lt/list/view/teritoriju-planavimas-ir-statyba> administracinė paslauga – „Specialiųjų reikalavimų išdavimas ir prašymo priėmimas“.

Tačiau, audito atlikimo metu Administracinėje paslaugoje – „Specialiųjų reikalavimų išdavimas ir prašymo priėmimas“ 2025 m. birželio 3 d. buvo atnaujinta informacija, t. y. už paslaugos suteikimą atsakingi asmenys:

Už paslaugos suteikimą atsakingi asmenys:

Architektūros skyriaus vyr. specialistė [redacted] tel. [redacted], el. p. [redacted]

Architektūros skyriaus vyriausioji architektė [redacted], el. p. [redacted]

11 pav. Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija
Šaltinis – Savivaldybės internetinė svetainė: <https://www.siauliai.lt/lt/list/view/teritoriju-planavimas-ir-statyba> administracinė paslauga – „Specialiųjų reikalavimų išdavimas ir prašymo priėmimas“.

¹⁵⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais) – 43 str. 4 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Priemonės rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1	2	3	4	5
1.	Siekiant užtikrinti statybos leidimų išdavimo atitikimą teisės aktų nuostatoms, nustatyti vidaus kontrolės priemonės ir procedūras dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, numatant funkcijų ir atsakomybių paskirstymą; kriterijus, požymius ar papildomus patikrinimo veiksmus, kuriais remiantis statybos leidimo išdavimo procedūros metu statybos techniniame reglamente nurodytais būdais bus tikrinama, ar asmuo nesiekia įteisinti jau atliktų savavališkų statybos darbų; Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos informavimo būdus ir atsakingus asmenis; su statybos procesais susijusios informacijos keitimosi su kitais Savivaldybės administracijos skyriais pobūdį ir tvarką; užtikrinant statybą leidžiančiame dokumente nurodytos statybos rūšies pavadinimo atitikimą statinio projektui.	Savivaldybės administracija Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius	1. Suderinti ir patvirtinti Statybą leidžiančių dokumentų išdavimui statinio projekto/projektinių pasiūlymų tikrinančių Savivaldybės administracijos skyrių kompetencijų aprašą. 2. Stiprinti prašymų bei projektų/projektinių pasiūlymų Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros metu tikrinimą, ar asmuo nesiekia įteisinti jau atliktų savavališkų statybos darbų. 3. Vadovaujantis STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 14.1 p. raštu informuoti Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie aplinkos ministerijos apie galimai savavališką statybą. 4. Vadovaujantis patvirtintu Statybą leidžiančių dokumentų išdavimui statinio projekto/projektinių pasiūlymų tikrinančių Savivaldybės administracijos skyrių kompetencijų aprašu ir glaudžiu bendradarbiavimu su kitais Savivaldybės administracijos skyriais užtikrinti statybą leidžiančiame dokumente nurodytos statybos rūšies pavadinimo atitikimą statinio projektui/projektiniams pasiūlymams.	2025-12-31 2025-12-31 2025-12-31 2025-12-31
2.	Parengti ir patvirtinti pagal Aplinkos ministro įsakymu patvirtintą aprašą Šiaulių miesto savivaldybės specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos nuostatus.	Savivaldybės administracija Architektūros skyrius	Parengti ir patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo komisijos nuostatus.	2025-12-31
3.	Įvertinti ir numatyti priemones, padedančias užtikrinti visos ir visuomenei aktualios informacijos, susijusios su statybos leidimų išdavimu viešinimą, ir, esant poreikiui, jos atnaujinimą Savivaldybės internetinėje svetainėje.	Savivaldybės administracija Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius	Administracinių paslaugų aprašymas dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo yra patikslintas. Pasikeitus teisės aktams ir esant poreikiui per 2 mėn. atnaujinti informaciją Savivaldybės internetinėje svetainėje.	2025-09-30

* Kai rekomendacijos įgyvendinimo terminas 1,5 metų ar daugiau, audituojamo subjekto atstovas, atsakingas už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą, rekomendacijų įgyvendinimo stebėtojai ne rečiau kaip kartą per pusę metų teikia informaciją apie atliktus veiksmus įgyvendinant rekomendaciją.

Nurodykite Savivaldybės administracijos darbuotoją (-us), atsakingą (-us) už informavimą apie priemonių įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistė.

Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistas.

Architektūros skyriaus vyr. specialistė.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresnysis patarėjas

Dovydas Slabys

PRIEDAI

1. Priedas. Santrumpos ir sąvokos

IS „Infostatyba“ – Teritorijų planavimo ir statybos vartuose (<https://www.planuojustatau.lt/>) esanti Statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinė sistema („Infostatyba“), statybos valdytoja (nuo 2024 m. gruodžio 1 d.) VšĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūra;

Komisija – Savivaldybės mero potvarkiu sudaryta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo komisija;

Naujo statinio statyba – statyba, kurios tikslas – statinių neužimtame žemės paviršiaus plote pastatyti statinį, atstatyti visiškai sugriuvusį, sunaikintą, nugriautą statinį;

Projektiniai pasiūlymai – statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiamas aplinkos ministro nustatytos sudėties dokumentas, kuriame pateikiami projektuojamo statinio architektūros, infrastruktūros, želdynų ir kiti aplinkos ministro nustatyti pagrindiniai sprendiniai ir kuris skirtas statybą leidžiančiam dokumentui gauti ir (ar) visuomenei informuoti apie numatomą statinių projektavimą;

Savavališka statyba – statinio ar jo dalies statyba neturint galiojančio statybą leidžiančio dokumento arba jį turint, bet pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius, kai dėl jų pakeitimų privaloma iš naujo gauti statybą leidžiantį dokumentą;

Savivaldybė – Šiaulių miesto savivaldybė;

Savivaldybės administracija – Šiaulių miesto savivaldybės administracija;

Savivaldybės meras – Šiaulių miesto savivaldybės meras;

SSI įmoka – įmoką už savavališkos statybos įteisinimą;

Statinio paprastasis remontas (atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sąvoką „einamasis remontas“) – statyba, kurios tikslas – atnaujinti statinį jo nerekonstruojant ar kapitališkai neremontuojant;

Statinio projektas – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio ir jo aplinkos sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai ir (ar) jų erdviniai duomenys), visuma;

Statinio rekonstravimas – statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, pakeičiant statinio išorės matmenis (ilgį, plotį, aukštį ir pan.);

Statybą leidžiantis dokumentas (arba SLD) – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą.

STR 1.04.04:2017 – Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;

STR 1.05.01:2017 – Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.

2. Priedas. Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo 2024 metais atitiktį teisės aktų ir (ar) kitiems reikalavimams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius užtikrina statybos leidimų išdavimo teisėtumo vidaus kontrolę, identifikuoja atvejus, kai bandoma įteisinti savavališką statybą;
- ar išduodant statybą leidžiančius dokumentus yra laikomasi teisės aktuose nustatytų terminų;
- ar Savivaldybė viešina gyventojams informaciją apie statybą leidžiančių dokumentų išdavimą.

Audituojamas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Vertintas laikotarpis – 2024 metai, kai kuriais atvejais vertinti 2023 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁵⁹, atitiktis audito vadovą¹⁶⁰ ir kitų teisės aktų nuostatas.

Audito atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. gruodžio 19 d. pavedimas Nr. PA-7.

Audito apribojimai – audito metu nevertinome: 1) Statinių naudojimo kontrolės ir priežiūros pagal Savivaldybės išduotą statybos leidimą; 2) Savivaldybės infrastruktūros panaudojimo ir Savivaldybės tarybos sprendimu nustatytų įmokų dydžių bei tuo pagrindu surinktų įmokų.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. STATYBOS LEIDIMŲ IŠDAVIMO PROCESAS		
1.1. Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyrius tikrina pateiktus dokumentus, tačiau vidaus kontrolė tobulintina	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878 (2022-04-07 įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Vidaus kontrolės įgyvendinimo Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje tvarkos aprašą, patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-03-01 įsakymu Nr. A-237;	Įvertinti: • ar Skyriaus išduotų statybos leidimų išdavimo kontrolės (peržiūros) procesas yra paremtas „4 akių“ principu, t. y. atliekamos leidimų atrankos ir peržiūros vidaus kontrolės procedūros; • ar audituojamas subjektas turi patvirtintą statybos leidimų išdavimo tvarkos aprašą, kuriame numatytos išduotų statybos leidimų vidaus kontrolės procedūros; • ar Skyriuje yra vedamos (formuojamos) ir saugomos išduotų statybos leidimų bylos (už 2023 metus, 2024 metus); • ar Savivaldybės administracijos darbuotojai atlieka prie prašymo išduoti SLD pateiktų dokumentų, numatytų Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 str. 5 d. 1–17 p., patikrinimo procedūras; • ar Savivaldybėje yra sudaryta ir patvirtinta Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir

¹⁵⁹ 4000-asis TAAIS „Atitiktis audito standartas“, prieiga per internetą:

https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.pdf.

¹⁶⁰ Atitiktis audito vadovas, patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2023 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. APDE-2, prieiga per internetą:

https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/Teisine_informacija/Atitiktis_audito_vadovas_2023-06-09_Nr._APDE-2.pdf.

	• Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2023 metų ir 2024 metų dokumentacijos planus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu; • Kitų savivaldybių patvirtintus statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos ir vidaus kontrolės tvarkos aprašus; • IS „Infostatyba“ esančius duomenis; • 2023–2024 metų išduotų statybos leidimų bylas; • Savivaldybės mero potvarkius ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus dėl specialios komisijos sudarymo, nuostatų patvirtinimo; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus atsakymus. <u>Duomenų analizė:</u> Analizavome: • Savivaldybės administracijoje taikomas SLD vidaus kontrolės procedūras, tvarkas, kartu su prašymu išduoti SLD pateikiamų dokumentų ir savavališkos statybos patikrinimų vykdymą. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija) bei ar yra patvirtinti Komisijos nuostatai.
1.2. Statytojams išduodamų statybą leidžiančių dokumentų procesas, norint įteisinti savavališką statybą, turi trūkumų	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878 (2022-04-07 įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738 (2023-04-28 įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Savivaldybės (Skyrių) patvirtintas vidaus kontrolės tvarkas; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei	Įvertinti: • ar Savivaldybės administracijos darbuotojai tikrindami prašymus išduoti SLD atlieka savavališkos statybos tikrinimą.

	Architektūros skyrių atsakymus. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	
1.3. Visuomenės informavimas, apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, iš esmės atitinka reikalavimus	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimančias sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1097 (2013-12-18 nutarimo Nr. 1267 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738 (2023-04-28 įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878 (2022-04-07 įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • IS „Infostatyba“ esančius duomenis; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių atsakymus. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	Įvertinti: • ar pasikeitus visuomenės informavimo tvarkai savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija apie visuomenei svarbių statinių projektavimą ir parengtus projektinius pasiūlymus; • ar savivaldybės atsakingas asmuo per 3 darbo dienas peržiūri ir paskelbia IS „Infostatyba“ statytojų pateiktus projektinius pasiūlymus visuomenės informavimui; • ar statytojas (užsakovas) pateikdamas prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikia ir projektinių pasiūlymų viešinimo ataskaitą (naujo statinio statybos arba rekonstravimo atvejais).
1.4. Ne visais atvejais išduoto statybos leidimo rūšis atitiko projektinius sprendinius	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas,	Įvertinti: • ar statybą leidžiančiame dokumente nurodytas statybos rūšies pavadinimas sutampa su statinio projekto (nuo 2024 m. lapkričio 1 d. statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiamas dokumentas – projektiniai pasiūlymai) pavadinime įrašytu statybos rūšies pavadinimu (rekonstravimo, kapitalinio

	projekto ekspertizė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738 (2023-04-28 įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • IS „Infostatyba“ esančius duomenis; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių atsakymus. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	remonto, paprastojo remonto atvejais ir pan.).
1.5. Sumokėtos tinkamo dydžio įmokos už statybą leidžiantį dokumentą	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-12-15 nutarimu Nr. 1458 (2014-12-15 nutarimo Nr. 1442 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • IS „Infostatyba“ duomenis apie sumokėtas įmokas; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių atsakymus. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	Įvertinti: • ar su projektais ir kitais privalomais dokumentais, statybą leidžiančiam dokumentui gauti kartu pateikiami ir valstybinės rinkliavos sumokėjimą įrodantys dokumentai; • ar sumokama tinkamo dydžio įmoka už statybą leidžiančio dokumento išdavimą.
2. Ne visais atvejais 2023–2024 metais buvo laikomasi statybos leidimų procedūrų terminų	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878 (2022-04-07 įsakymo Nr. D1-92 redakcija su	Įvertinti: • ar išduodant statybos leidimus yra laikomasi teisės aktuose imperatyviai nustatytų SLD išduoti terminų

	vėlesniais pakeitimais); • IS „Infostatyba“ esančią informaciją 2023–2024 metais (suformuluotos užduotys, paraiškos derinimui, projektinių pasiūlymų tikrinimas, išduoti ir užregistruoti statybos leidimai); • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių atsakymus. <u>Duomenų analizė:</u> Analizavome: • Atsitiktinės atrankos būdu atrinktus 2023–2024 metais išduotus statybos leidimus ir tai patvirtinančius dokumentus (prašymus ir t. t.). <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	
3. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams viešinama netikslė informacija apie statybos leidimų išdavimą	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: • Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, 1994-07-07 Nr. I-533 (2022-06-30 įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, 1999-06-17 Nr. VIII-1234 (2020-05-28 įstatymo Nr. XIII-2987 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobilioms programoms aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-18 nutarimu Nr. 480 (2018-12-12 nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais); • Administracinių ir viešųjų paslaugų aprašymų rengimo, tvirtinimo ir skelbimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009-12-01 įsakymu Nr. 1V-644 (2024-08-26 įsakymo Nr. 1V-518 redakcija); • Viešųjų ir administracinių paslaugų valdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-29 įsakymu Nr. A-1587; • Savivaldybės internetinėje svetainėje: www.siauliai.lt skelbiama informacija apie statybos leidimų išdavimo administracinę paslaugą; • Klausimynų, papildomų klausimų pateiktus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos skyriaus atsakymus. <u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimynus, papildomus klausimus Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir	Įvertinti: • ar už statybą leidžiančių dokumentų išdavimą atsakingas Skyrius viešina visuomenei su statybą leidžiančių dokumentų išdavimo administracinę paslaugą susijusią informaciją savivaldybės internetinėje svetainėje.

	paveldosaugos bei Architektūros skyriams. <u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros ir paveldosaugos bei Architektūros skyrių darbuotojais.	
--	---	--

3. Priedas. Teisės aktai, reglamentuojantys Statybos leidimų išdavimą

I. Įstatymai

1. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, 1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301 (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymo Nr. XIV-2350 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, 1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1311 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 (2004 m. rugsėjo 28 d. įstatymo Nr. IX-2452 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
5. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, 1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120 (2013 m. birželio 27 d. įstatymo Nr. XII-407 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
6. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2573 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas, 2000 m. birželio 27 d. Nr. VIII-1764 (su vėlesniais pakeitimais);
8. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas, 2013 m. liepos 2 d. Nr. XII-459 (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2121 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
9. Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas, 2017 m. birželio 8 d. Nr. XIII-425 (su vėlesniais pakeitimais);
10. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 (su vėlesniais pakeitimais);
11. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020 m. gegužės 7 d. Nr. XIII-2895 (su vėlesniais pakeitimais).

II. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimas Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ (2013 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1267 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimas Nr. 260 „Dėl kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklių patvirtinimo“ (2024 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 210 redakcija su vėlesniu pakeitimu);
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl konkrečių Valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ (2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1442 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo įgyvendinimo“ (2016 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 1182 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1165 „Dėl leidimų statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti ar griauti branduolinės energetikos objekto statinius išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (2015 m. rugpjūčio 12 d. nutarimo Nr. 858 redakcija);
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimas Nr. 1475 „Dėl kompensacijos savivaldybių infrastruktūros plėtros iniciatoriams už jų patirtas išlaidas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

III. Ministrų įsakymai

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. 622 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. 648/IV-470 „Dėl leidimų tvarkyti nekilnojamąsias kultūros vertybes bei statyti (griauti) statinius jų teritorijoje išdavimo tvarkos“;
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 705 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr. D1-502 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ nuostatų patvirtinimo“ (2024 m. lapkričio 18 d. įsakymo Nr. D1-502 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. D1-338 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
6. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-172 „Dėl šilumos gamybos statinių ir šilumos perdavimo tinklų, statinių (šildymo ir karšto vandens sistemų) statybos rūšių ir šilumos gamybos ir šilumos perdavimo įrenginių įrengimo darbų rūšių aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu);
7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. D1-1032 „Dėl leidimų statyti, rekonstruoti, atlikti kapitalinį remontą ar griauti branduolinės energetikos objektus apskaitos ir sąrašo sudarymo tvarkos aprašo bei formų patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu);
8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymas Nr. D1-13/1K-004 „Dėl įmokos už savavališkos statybos įteisinimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. D1-713 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“ (2024 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. D1-197 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ (2023 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-126 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. D1-878 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“ (2022 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-92 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. D1-971 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų (inžinerinių statinių) formavimo tvarka“ patvirtinimo“ (2024 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. D1-197 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. D1-22 „Dėl specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. D1-637 „Dėl biudžetinių įstaigų bendrų veiksmų, užkertant kelią savavališkoms statyboms, ir informacijos apie galimas savavališkas statybas teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu).

IV. Savivaldybės tarybos sprendimai

1. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 3 d. sprendimas Nr. T-268 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifų nustatymo“;
2. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T-309 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Šiaulių miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama

arba mokama dalimis, ir Šiaulių miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu);

3. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-18 „Dėl sutikimų leisti statyti laikinuosius nesudėtinguosius statinius, įrengti įrenginius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, Šiaulių miesto teritorijoje išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

4. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-19 „Dėl sutikimų leisti laikinai naudotis valstybine žeme statybos metu Šiaulių miesto teritorijoje išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

5. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2024 m. balandžio 4 d. sprendimas Nr. T-122 „Dėl valstybinės žemės patikėtinio sutikimo dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

V. Savivaldybės mero potvarkiai

1. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. balandžio 4 d. potvarkis Nr. M-9 „Dėl įgaliojimų suteikimo“;

2. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. balandžio 17 d. potvarkis Nr. M-41 „Dėl įgaliojimų suteikimo“;

3. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. vasario 9 d. potvarkis Nr. M-194 „Dėl įgaliojimų suteikimo išduoti arba atsisakyti išduoti sutikimus leisti laikinai naudotis valstybine žeme statybos metu Šiaulių miesto teritorijoje“;

4. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. gegužės 22 d. potvarkis Nr. M-688 „Dėl rašytinių pritarimų Šiaulių miesto savivaldybės valdomuose žemės sklypuose, gatvėse ir jų apsaugos zonose suprojektuotiems statiniams išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkis Nr. M-838 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. balandžio 17 d. potvarkio Nr. M-41 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“;

6. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. gruodžio 23 d. potvarkis Nr. M-1725 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų suderinamumo nagrinėjimo komisijos sudarymo“;

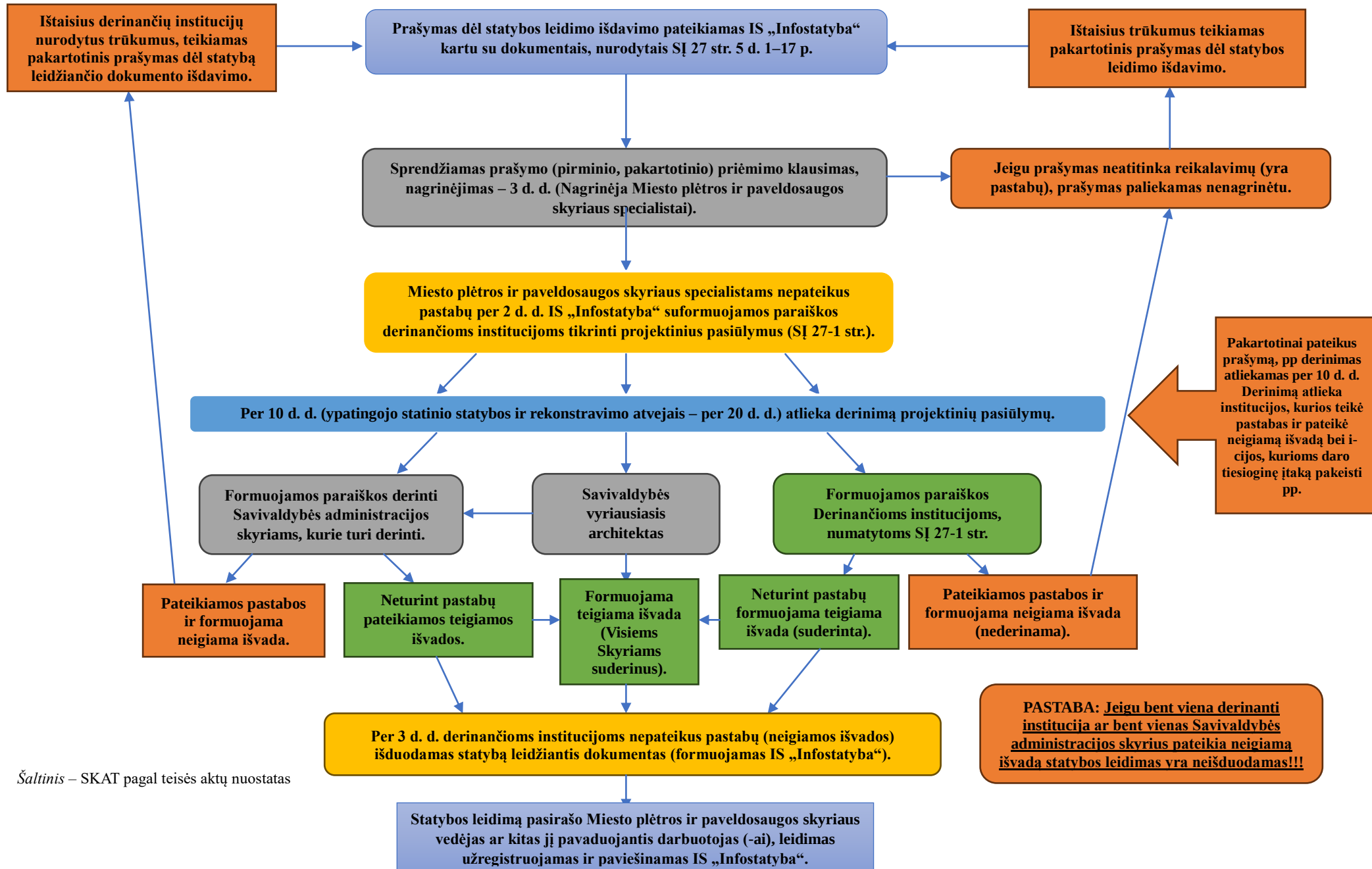
7. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2025 m. vasario 4 d. potvarkis Nr. M-194 „Dėl įgaliojimų suteikimo išduoti arba atsisakyti išduoti sutikimus leisti laikinai naudotis valstybine žeme statybos metu Šiaulių miesto teritorijoje“;

8. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2025 m. balandžio 25 d. potvarkis Nr. M-605 „Dėl įgaliojimų suteikimo“.

VI. Kiti teisės aktai

1. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. A-438 „Dėl pavedimo išduoti statybą leidžiančius dokumentus“.

4. Priedas. Statybos leidimų išdavimo procesas Šiaulių miesto savivaldybėje

5. Priedas. 2023–2024 metų Statybos leidimų išdavimo procedūrų terminų neatitikimai

	2023 metai	2024 metai	Iš viso
<i>Atrinktų pavyzdžių skaičius</i>	50	30	80
Statinio projekto (projektinių pasiūlymų) tikrinimui nustatytas ilgesnis (12 d. d. terminas), nei nustato teisės aktai (10 d. d.)	23	—	23
Pritarimas Statinio projektui (projektiniams pasiūlymams) duotas po nustatyto projektinių pasiūlymų tikrinimo termino	1	—	1
SLD duomenys IS „Infostatyba“ įregistruoti ir SLD išduoti vėliau nei nustato teisės aktai	7	2	9

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal atrinktus peržiūrėti 2023–2024 metais išduotus SLD